

Paragraf 124

Ärendenummer KS2023/114

Ändringsbudget 2023 samt ändring av reglemente

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, version 3 daterat 2023-04-28,
2. revidera kommunstyrelsens reglemente enligt förslag daterat 2023-05-08.

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrotsbadet, samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie,
2. kommundirektören ska återrapportera ovanstående uppdrag senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Reservationer

Jesper Englundh (S), Solweig Sundblad (S), Johan Enfeldt (S), Linda Johansson (S) samt Sverker Scheutz (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023. Kommunfullmäktige har också gett kommunstyrelsen i uppdrag att se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten och hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget utifrån den senaste befolkningsstatistiken. Kommunstyrelsen beslutade om samma uppdrag i sin årsplan med budget 2023. Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023.

Vård- och omsorgsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden har inkommit med

begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor efter kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 beslutades.

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1 daterad 2023-03-14, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2 daterad 2023-03-16 har varit på remiss hos miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Svar på remissen från nämnderna har inkommit och sammanställt i bilaga 1, version 3 "Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025" daterad 2023-04-28 samt i bilaga 2, "Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente" daterad 2023-05-08.

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR (cirkulär 23:020) ökar kommunens intäkter gällande skatter, bidrag och utjämning med 46,9 miljoner kronor jämfört med skatteunderlagsprognosen i budgetbeslutet för 2023 (KS2022/321). Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som var inkluderade i posten generella statsbidrag, föreslås flyttats till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag. En tillfällig ökning av miljö- och byggnadsnämndens budgettram med 0,7 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av vård- och omsorgsnämndens budget för med 1,1 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En tillfällig utökning av kommunstyrelsens budgettram 2023 med 3,0 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budgettram med 8,4 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. Ökade lönekostnader på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal motsvarar 14,8 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En ramjustering från kommunstyrelsen till tekniska nämnden motsvarande 1,35 miljoner kronor. Föreslagna effektiviseringsåtgärder med 44,2 miljoner kronor är 11,2 miljoner lägre än den budgeterade effektiviseringen på 55,4 miljoner kronor. Återstående 7,7 miljoner kronor ökar resultatet i budgeten 2023 från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor.

Jämfört med det ursprungliga förslaget föreslår kommunledningsförvaltningen att effektiviseringsåtgärderna minskas med 11,6 miljoner kronor 2023 och med 0,5 miljoner kronor 2024 i enlighet med nämndernas remissvar.

Kommunledningsförvaltningens bedömning är dock att behovet av effektiviseringsåtgärder kvarstår och föreslår att den totala minskningen,

motsvarande 12,1 miljoner kronor, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgetram till planår 2024. För planår 2024–2025 föreslås därmed ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder som medför kostnadsminskningar med 45,8 miljoner kronor för 2024 och 21,7 miljoner kronor för 2025. Utifrån nuvarande ekonomiska läge signalerar kommunledningsförvaltningen redan nu att ytterligare effektiviseringsåtgärder kommer att behöva genomföras under 2024.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investeringar föreslås oförändrad med 336,6 miljoner kronor för 2023 och med 2 302,5 miljoner kronor för perioden 2023–2027.

Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för 2023 gällande kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor. Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Utifrån punkt 1 justeras nämndernas budgetramar för 2023 enligt **tabellen nedan**:

Budget 2023 [mnkr]	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-185,6	-8,9
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-273,8	2,6
Teknisk nämnd	-148,1	-147,1	1,0
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,9	2,4
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 362,2	-13,0
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-972,0	-4,3
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 205,4	-41,9

Skatteintäkter	2 483,9	2 493,4	9,5
Generella statsbidrag	740,6	759,6	19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	23,9	7,7

Förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente.

De föreslagna ändringarna i kommunstyrelsens reglemente innebär att kommunikations- samt ekonomifunktionen centraliseras under kommunstyrelsen.

I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras. Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen.

Samtliga nämnder förutom upplevelsenämnden ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till centralisering. Upplevelsenämnden anser bland annat att det inte går att säkerställa att verksamhetskunskapen om förvaltningens olika specifika delar samt att lyhörddheten för det verksamhetsnära behovet försvinner. Upplevelsenämnden ser alltför stora risker med att behoven inom ekonomi inte kan tillgodoses, vilket kan leda till att förvaltningen på sikt ser behov av att anställa egna ekonomer.

Vad gäller kommunikationsfunktionen anser upplevelsenämnden att den inte ska centraliseras eftersom det alternativet redan undersökts och då visade undersökningen att kommunikationsfunktionen behövde finnas kvar inom

upplevelseförvaltningen.

Ändringarna i reglementet innebär att förvaltningarna inte kan anställa egna ekonomer eller kommunikatörer, detta är alltså inte en möjlig väg för upplevelseförvaltningen även om de anser att deras behov inte uppfylls efter centraliseringen.

Efter centraliseringen kommer det finnas ekonomer och kommunikatörer med utpekat verksamhetsansvar. Detta minskar risken att de anställda saknar kunskap kring nämndernas och förvaltningarnas specifika behov.

Kommundirektörens uppdrag

Kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie.

Kommundirektören ska återrapportera uppdragen att utreda effektiviseringsförslagen senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Därefter behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024–2025 i senast mars 2024.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att resultatet för budgeten 2023 ökar från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor. Resultatmålet föreslås öka från 0,5% till 0,7%. Målen för soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 38\%$ föreslås bibehållas.

Yrkanden

Jesper Englundh (S) yrkar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige:

- att avslå ändringsbudget för 2023.
- att förstärka Utbildning- och arbetsmarknadsnämndens budget med 44,2 miljoner (tjänsteskrivelse ifrån UAN bifogas).
- att förstärka Vård- och omsorgsnämndens budget med 1,1 miljoner.
- att budgeten för 2023 utökas med 14,8 miljoner på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal.

Jesper Englundh (S) yrkar för kommunstyrelsen:

- att avslå utredningsuppdraget till Kommundirektören

Ovanstående yrkanden görs med anledning av det förändrade ekonomiska läget där följande budgetposter skyddar välfärden från besparingar:

- Cirka 50 miljoner kronor i outnyttjad budget för elkostnader
- 46,9 miljoner kronor i förändrad skatteprognos
- 21 miljoner kronor i utdelning från EMAB
- 29,8 miljoner kronor i ordinarie arbetsuppgifter för förvaltningarna

Peter Book (M) yrkar avslag på Jesper Englundhs (S) yrkande.

Sverker Scheutz (V) yrkar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige:

- att anta förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, version 3 daterat 2023-04-28 med den justeringen att följande budgetramar ökas med angivna belopp utöver de belopp som fastställdes den 12 december 2022 och att budgeten i övrigt justeras med hänsyn till dessa ändringar:

Socialnämnd	10 miljoner kronor
Vård- och omsorgsnämnd	30 miljoner kronor
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	40 miljoner kronor

Sverker Scheutz (V) yrkar för kommunstyrelsen:

- att avsluta de pågående sparuppdragen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns tre förslag till beslut; huvudförslaget och två yrkandeförslag. Ordförande ställer de två yrkandeförslagen mot varandra och finner att Jesper Englundhs (S) yrkande får flest röster.

Ordförande konstaterar att det därmed finns två förslag till beslut och ställer dessa mot varandra. Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med huvudförslaget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-05-09

Bilaga 1, version 3, Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025,

daterad 2023-04-28

Bilaga 2, Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, daterad 2023-05-08

Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden, 2023-04-20, § 68

Protokollsutdrag, socialnämnden, 2023-04-25, § 72

Protokollsutdrag, tekniska nämnden, 2023-04-27, § 41

Remissvar, tekniska nämnden, 2023-04-13

Protokollsutdrag, upplevelsenämnden, 2023-04-27, § 40

Protokollsutdrag, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-04-21, § 58

Remissvar, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-03-27, 2023-04-13

Protokollsutdrag, vård- och omsorgsnämnden, 2023-04-26, § 59

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom

Kommunstyrelsen, för åtgärd

Miljö- och byggnadsnämnden, för åtgärd

Socialnämnden, för åtgärd

Tekniska nämnden, för åtgärd

Upplevelsenämnden, för åtgärd

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för åtgärd

Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd

Paragraf 62

Ärendenummer KS2023/114

Ändringsbudget 2023 samt ändring av reglemente

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, version 3 daterat 2023-04-28,
2. revidera kommunstyrelsens reglemente enligt förslag daterat 2023-05-08.

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie,
2. kommundirektören ska återrapportera ovanstående uppdrag senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Reservationer

Jesper Englundh (S) och Linda Johansson (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023.

Kommunfullmäktige har också gett kommunstyrelsen i uppdrag att se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten och hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget utifrån den senaste befolkningsstatistiken. Kommunstyrelsen beslutade om samma uppdrag i sin årsplan med budget 2023.

Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023. Vård-

och omsorgsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden har inkommit med begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor efter kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 beslutades.

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1 daterad 2023-03-14, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2 daterad 2023-03-16 har varit på remiss hos miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Svar på remissen från nämnderna har inkommit och sammanställt i bilaga 1, version 3 "Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025" daterad 2023-04-28 samt i bilaga 2, "Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente" daterad 2023-05-08.

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR (cirkulär 23:020) ökar kommunens intäkter gällande skatter, bidrag och utjämning med 46,9 miljoner kronor jämfört med skatteunderlagsprognosen i budgetbeslutet för 2023 (KS2022/321). Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som var inkluderade i posten generella statsbidrag, föreslås flyttats till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag. En tillfällig ökning av miljö- och byggnadsnämndens budgettram med 0,7 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av vård- och omsorgsnämndens budget för med 1,1 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En tillfällig utökning av kommunstyrelsens budgettram 2023 med 3,0 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budgettram med 8,4 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande.

Ökade lönekostnader på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal motsvarar 14,8 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En ramjustering från kommunstyrelsen till tekniska nämnden motsvarande 1,35 miljoner kronor. Föreslagna effektiviseringsåtgärder med 44,2 miljoner kronor är 11,2 miljoner lägre än den budgeterade effektiviseringen på 55,4 miljoner kronor. Återstående 7,7 miljoner kronor ökar resultatet i budgeten 2023 från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor.

Jämfört med det ursprungliga förslaget föreslår kommunledningsförvaltningen att effektiviseringsåtgärderna minskas med 11,6 miljoner kronor 2023 och med 0,5 miljoner kronor 2024 i enlighet med nämndernas remissvar.

Kommunledningsförvaltningens bedömning är dock att behovet av effektiviseringsåtgärder kvarstår och föreslår att den totala minskningen, motsvarande 12,1 miljoner kronor, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgetram till planår 2024. För planår 2024–2025 föreslås därmed ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder som medför kostnadsminskningar med 45,8 miljoner kronor för 2024 och 21,7 miljoner kronor för 2025. Utifrån nuvarande ekonomiska läge signalerar kommunledningsförvaltningen redan nu att ytterligare effektiviseringsåtgärder kommer att behöva genomföras under 2024.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investeringar föreslås oförändrad med 336,6 miljoner kronor för 2023 och med 2 302,5 miljoner kronor för perioden 2023–2027.

Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för 2023 gällande kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor.

Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Utifrån punkt 1 justeras nämndernas budgetramar för 2023 enligt tabellen nedan:

Budget 2023 <i>Belopp anges i miljoner kronor</i>	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-186,9	-10,2
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-273,8	2,6
Teknisk nämnd	-148,1	-145,8	2,3
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,9	2,4
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 362,2	-13,0
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-972,0	-4,3
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 192,7	-20,4

VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 205,4	-41,9
Skatteintäkter	2 483,9	2 493,4	9,5
Generella statsbidrag	740,6	759,6	19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	23,9	7,7

Förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente.

De föreslagna ändringarna i kommunstyrelsens reglemente innebär att kommunikations- samt ekonomifunktionen centraliseras under kommunstyrelsen. I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras.

Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen.

Samtliga nämnder förutom upplevelsenämnden ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till centralisering. Upplevelsenämnden anser bland annat att det inte går att säkerställa att verksamhetskunskapen om förvaltningens olika specifika delar samt att lyhördheten för det verksamhetsnära behovet försvinner. Upplevelsenämnden ser alltför stora risker med att behoven inom ekonomi inte kan tillgodoses, vilket kan leda till att förvaltningen på sikt ser behov

av att anställa egna ekonomer.

Vad gäller kommunikationsfunktionen anser upplevelsenämnden att den inte ska centraliseras eftersom det alternativet redan undersökts och då visade undersökningen att kommunikationsfunktionen behövde finnas kvar inom upplevelseförvaltningen.

Ändringarna i reglementet innebär att förvaltningarna inte kan anställa egna ekonomer eller kommunikatörer, detta är alltså inte en möjlig väg för upplevelseförvaltningen även om de anser att deras behov inte uppfylls efter centraliseringen.

Efter centraliseringen kommer det finnas ekonomer och kommunikatörer med utpekat verksamhetsansvar. Detta minskar risken att de anställda saknar kunskap kring nämndernas och förvaltningarnas specifika behov.

Kommundirektörens uppdrag

Kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie.

Kommundirektören ska återrapportera uppdragen att utreda effektiviseringsförslagen senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19. Därefter behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024–2025 i senast mars 2024.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att resultatet för budgeten 2023 ökar från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor. Resultatmålet föreslås öka från 0,5% till 0,7%. Målen för soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 38\%$ föreslås bibehållas.

Yrkanden

Jesper Englundh (S) och Linda Johansson (S) yrkar avslag till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Peter Book (M), Bitte Myrsell (M), Agneta von Schoting (NE), Ulrika Ornbrant (C) och Kristjan Valdimarsson (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut och ställer dessa mot varandra. Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med Peter Books (M) bifallsyrkande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-05-09

Bilaga 1, version 3, Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025,
daterad 2023-04-28

Bilaga 2, Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, daterad 2023-05-08

Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden, 2023-04-20, § 68

Protokollsutdrag, socialnämnden, 2023-04-25, § 72

Protokollsutdrag, tekniska nämnden, 2023-04-27, § 41

Remissvar, tekniska nämnden, 2023-04-13

Protokollsutdrag, upplevelsenämnden, 2023-04-27, § 40

Protokollsutdrag, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-04-21, § 58

Remissvar, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-03-27, 2023-04-13

Protokollsutdrag, vård- och omsorgsnämnden, 2023-04-26, § 59

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom

Kommunstyrelsen, för åtgärd

Miljö- och byggnadsnämnden, för åtgärd

Socialnämnden, för åtgärd

Tekniska nämnden, för åtgärd

Upplevelsenämnden, för åtgärd

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för åtgärd

Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd

Kommunledningsförvaltningen
Ann-Sofie Magnusson
0171-62 51 64
ann-sofie.magnusson@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt ändring av reglemente

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, version 3 daterat 2023-04-28,
2. revidera kommunstyrelsens reglemente enligt förslag daterat 2023-05-08.

Kommunstyrelsen beslutar att:

3. kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie,
4. kommundirektören ska återrapportera ovanstående uppdrag senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Ärendet

Bakgrund

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023. Kommunfullmäktige har också gett kommunstyrelsen i uppdrag att se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten och hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget utifrån den senaste befolkningsstatistiken. Kommunstyrelsen beslutade om samma uppdrag i sin årsplan med budget 2023. Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023.

Vård- och omsorgsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden har inkommit med begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor respektive 0,7

miljoner kronor efter kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 beslutades.

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1 daterad 2023-03-14, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2 daterad 2023-03-16 har varit på remiss hos miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Svar på remissen från nämnderna har inkommit och sammanställt i bilaga 1, version 3 "Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025" daterad 2023-04-28 samt i bilaga 2, "Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente" daterad 2023-05-08.

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR (cirkulär 23:020) ökar kommunens intäkter gällande skatter, bidrag och utjämning med 46,9 miljoner kronor jämfört med skatteunderlagsprognosen i budgetbeslutet för 2023 (KS2022/321). Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som var inkluderade i posten generella statsbidrag, föreslås flyttats till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag. En tillfällig ökning av miljö- och byggnadsnämndens budgettram med 0,7 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av vård- och omsorgsnämndens budget för med 1,1 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En tillfällig utökning av kommunstyrelsens budgettram 2023 med 3,0 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En utökning av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budgettram med 8,4 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. Ökade lönekostnader på grund av kommunalarbetarförbundets löneavtal motsvarar 14,8 miljoner kronor minskar resultatet med motsvarande. En ramjustering från kommunstyrelsen till tekniska nämnden motsvarande 1,35 miljoner kronor. Föreslagna effektiviseringsåtgärder med 44,2 miljoner kronor är 11,2 miljoner lägre än den budgeterade effektiviseringen på 55,4 miljoner kronor. Återstående 7,7 miljoner kronor ökar resultatet i budgeten 2023 från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor.

Jämfört med det ursprungliga förslaget föreslår kommunledningsförvaltningen att effektiviseringsåtgärderna minskas med 11,6 miljoner kronor 2023 och med 0,5 miljoner kronor 2024 i enlighet med nämndernas remissvar.

Kommunledningsförvaltningens bedömning är dock att behovet av effektiviseringsåtgärder kvarstår och föreslår att den totala minskningen, motsvarande 12,1 miljoner kronor, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgettram till planår 2024. För planår 2024–2025 föreslås därmed ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder som medför kostnadsminskningar med 45,8 miljoner kronor för 2024 och 21,7 miljoner kronor för 2025. Utifrån nuvarande ekonomiska

läge signalerar kommunledningsförvaltningen redan nu att ytterligare effektiviseringsåtgärder kommer att behöva genomföras under 2024.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investeringar föreslås oförändrad med 336,6 miljoner kronor för 2023 och med 2 302,5 miljoner kronor för perioden 2023–2027.

Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för 2023 gällande kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för 2023 gällande kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor. Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Utifrån punkt 1 justeras nämndernas budgetramar för 2023 enligt tabellen nedan:

Budget 2023 <i>Belopp anges i miljoner kronor</i>	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-186,9	-10,2
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-273,8	2,6
Teknisk nämnd	-148,1	-145,8	2,3
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,9	2,4
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 362,2	-13,0
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-972,0	-4,3
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 205,4	-41,9
Skatteintäkter	2 483,9	2 493,4	9,5
Generella statsbidrag	740,6	759,6	19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	23,9	7,7

Förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente

De föreslagna ändringarna i kommunstyrelsens reglemente innebär att kommunikations- samt ekonomifunktionen centraliseras under kommunstyrelsen.

I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras. Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen.

Samtliga nämnder förutom upplevelsenämnden ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till centralisering. Upplevelsenämnden anser bland annat att det inte går att säkerställa att verksamhetskunskapen om förvaltningens olika specifika delar samt att lyhörddheten för det verksamhetsnära behovet försvinner. Upplevelsenämnden ser alltför stora risker med att behoven inom ekonomi inte kan tillgodoses, vilket kan leda till att förvaltningen på sikt ser behov av att anställa egna ekonomer.

Vad gäller kommunikationsfunktionen anser upplevelsenämnden att den inte ska centraliseras eftersom det alternativet redan undersökts och då visade undersökningen att kommunikationsfunktionen behövde finnas kvar inom upplevelseförvaltningen.

Ändringarna i reglementet innebär att förvaltningarna inte kan anställa egna ekonomer eller kommunikatörer, detta är alltså inte en möjlig väg för upplevelseförvaltningen även om de anser att deras behov inte uppfylls efter centraliseringen.

Efter centraliseringen kommer det finnas ekonomer och kommunikatörer med utpekat verksamhetsansvar. Detta minskar risken att de anställda saknar kunskap kring nämndernas och förvaltningarnas specifika behov.

Kommundirektörens uppdrag

Kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie.

Kommundirektören ska återrapportera uppdragen att utreda effektiviseringsförslagen senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Därefter behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024–2025 i senast mars 2024.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att resultatet för budgeten 2023 ökar från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor. Resultatmålet föreslås öka från 0,5% till 0,7%. Målen för soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 38\%$ föreslås bibehållas.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Under november till december 2022 arbetade kommunledningsförvaltningen tillsammans med representanter från samtliga förvaltningar, AB Enköpings hyresbostäder och ENA Energi AB att ta fram en lista på förslag på effektiviseringsåtgärder. Under december 2022 till februari 2023 behandlades och prioriterades förslagen i kommundirektörens ledningsgrupp. I februari informerades de fackliga organisationerna i central samverkansgrupp (CSG) om åtgärderna och samtidigt skapades även en särskild samverkansgrupp (SSG) för de åtgärder som rör centralisering av vissa funktioner. I mitten av februari informerades berörda chefer och medarbetare om förslagen om centralisering och fram till mitten av mars har berörda genomfört risk- och möjlighetsbedömningar. Informationsmöten och åtgärdsplaner från risk- och möjlighetsbedömningarna har genomförts under mars och april.

Miljömässiga konsekvenser har inte beaktats i ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-05-09

Bilaga 1, version 3, Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, daterad 2023-04-28

Bilaga 2, Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, daterad 2023-05-08

Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden, 2023-04-20, § 68

Protokollsutdrag, socialnämnden, 2023-04-25, § 72
Protokollsutdrag, tekniska nämnden, 2023-04-27, § 41
Remissvar, tekniska nämnden, 2023-04-13
Protokollsutdrag, upplevelsenämnden, 2023-04-27, § 40
Protokollsutdrag, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-04-21, § 58
Remissvar, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, 2023-03-27, 2023-04-13
Protokollsutdrag, vård- och omsorgsnämnden, 2023-04-26, § 59

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommun

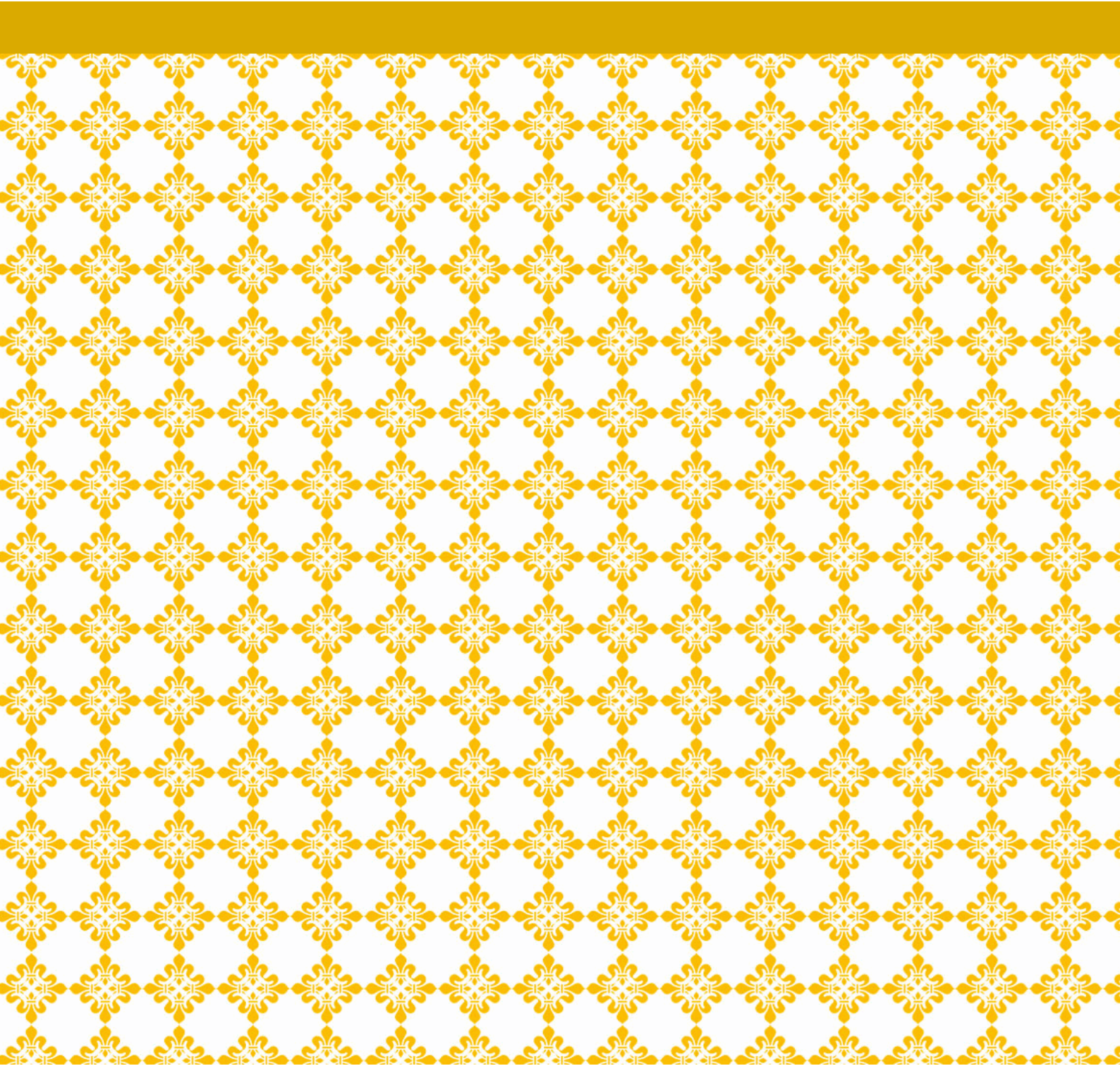
Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom
Kommunstyrelsen, för åtgärd
Miljö- och byggnadsnämnden, för åtgärd
Socialnämnden, för åtgärd
Tekniska nämnden, för åtgärd
Upplevelsenämnden, för åtgärd
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, för åtgärd
Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Bilaga 1

2023-04-28 version 3

Innehållsförteckning

Sammanfattning av föreslagna förändringar i driftsbudget 2023 med plan 2024–2025.....	4
Förslag på ändrad driftsbudget 2023 och plan 2024–2025.....	7
Remissvar från nämnderna.....	9
Miljö- och byggnadsnämnden (ärende 2023-290):	10
Socialnämnden (ärende SN2023/127):.....	10
Upplevelsenämnden (ärende UPN2023/91):	11
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (ärende UAN2023/472):.....	12
Vård- och omsorgsnämnden (ärende VON2023/13).....	12
Bakgrund till effektiviseringsåtgärder 2023–2025.....	13
Nuläge	13
Förslag på effektiviseringsåtgärder.....	16
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2023	16
Momsåtersökning	16
Energibesparingar.....	16
Investeringar som ger minskad drift utifrån ny befolkningsprognos	17
Re-investeringar inom gata/park.....	17
Köpa tjänster från kommunen.....	18
Utdelning från bolag.....	18
Leasingkostnader	18
Skötsel av allmän platsmark.....	20
Inlösen överskottsfond.....	20
Konsultkostnader	21
Statsbidrag.....	23
Ekonomiskt bistånd	23
Centralisering av kommunikationsfunktionen.....	25
Centralisering av ekonomifunktionen	27
Systemstöd inom ekonomi/verksamhetsstyrning	29
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2024	30
Centralisering av lokalsamordnare	30
Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2025	31
Jämna ut investeringar mellan åren.....	31
Förslag på effektiviseringsåtgärder som behöver utredas.....	32

Avtalstrohet.....	32
Upphandling	32
Taxor och avgifter.....	33
Extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrotsbadet.....	33
Samordna fastighetskötsel och yttre skötsel	34
Centralisering av funktionen nämndsekreterare/registratorer/arkivarie	34
Förslag på ändrad investeringsplan 2023–2027	36

Sammanfattning av föreslagna förändringar i driftsbudget 2023 med plan 2024–2025

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 får sammanfattningsvis följande konsekvenser:

- a) Budgeten för 2023 revideras genom att intäkterna för skatter, bidrag och utjämning höjs med 46,9 miljoner kronor, från 3 206,1 miljoner kronor till 3 253,1 miljoner kronor, utifrån SKR:s senaste skatteunderlagsprognos (cirkulär 23:020). Enköpings kommuns budgeterade resultat för 2023 ökas från 16,2 miljoner kronor till 23,9 miljoner kronor. Resultatmålet höjs från 0,5% till 0,7%. Däremot kvarstår soliditet på $\geq 25\%$ samt självfinansieringsgrad på $\geq 38\%$.
- b) Budgeten för 2023 utökas för vård- och omsorgsnämnden gällande begäran om utökad budgetram med 1,1 miljoner kronor
- c) Budgeten för 2023 utökas genom att miljö- och byggnadsnämndens budgetram höjs tillfälligt med 0,7 miljoner kronor
- d) Budgeten för 2023 utökas tillfälligt för kommunstyrelsen gällande begäran om utökad budgetram med 3,0 miljoner kronor
- e) Budgeten för 2023 utökas för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden gällande begäran om utökad budgetram med 8,4 miljoner kronor
- f) Budgeten för 2023 utökas med 14,8 miljoner kronor på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal för 2023 som medför ökade lönekostnader för kommunstyrelsen med 0,1 miljoner kronor, miljö- och byggnadsnämnden med 0,01 miljoner kronor, socialnämnden med 0,16 miljoner kronor, tekniska nämnden med 0,34 miljoner kronor, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden med 6,2 miljoner kronor, upplevelsenämnden med 0,49 miljoner kronor samt vård- och omsorgsnämnden med 7,5 miljoner kronor.
- g) Nämndernas budgetramar för 2023 samt plan för 2024–2025 justeras utifrån effektiviseringsåtgärder motsvarande 44,2 miljoner kronor 2023 (varav 21 miljoner tillfälligt), 45,8 miljoner kronor 2024 och 21,7 miljoner kronor 2025. Av totalt 111,7 miljoner i effektiviseringsåtgärder 2023–2025 kronor finns 39,1 miljoner kronor på centrala poster som behöver utredas ytterligare.
- h) Budgeten för skattefinansierade investeringar revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investeringar är oförändrade med 336,6 miljoner kronor för 2023 och 2 302,5 miljoner kronor för perioden 2023–2027.
- i) Tekniska nämndens investeringsbudget för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens fastighetsprojekt "ny grundskola på Lillsidan" utökas till 480,8 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget, engångskostnader och evakueringskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.

- j) Tekniska nämndens investeringsbudget för upplevelsenämndens fastighetsprojekt "ny sporthall/fritidsgård på Lillsidan" utökas till 98,5 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget och engångskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.
- k) Tekniska nämndens investeringsbudget för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens projekt "ny grundskola i Örsundsbro" utökas till 310,0 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget, engångskostnader och evakueringskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.
- l) Tekniska nämndens investeringsbudget för upplevelsenämndens fastighetsprojekt "kulturhus Joar" utökas till 255 miljoner kronor. Förändring av årlig driftbudget, engångskostnader och evakueringskostnader hanteras i ordinarie budgetprocess.

Ett statsbidrag motsvarande 18,4 miljoner kronor som ingår i posten generella statsbidrag, föreslås flyttas till centrala poster då bidraget numera klassas som ett riktat bidrag.

För budgetår 2023 föreslås ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna förändringarna enligt tabellen nedan.

Budget 2023 [mnkr]	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-186,9	-10,2
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-273,8	2,6
Teknisk nämnd	-148,1	-145,8	2,3
Upplevelsenämnd	-164,3	-161,9	2,4
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 362,2	-13,0
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-972,0	-4,3
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 192,7	-20,4
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 205,4	-41,9
Skatteintäkter	2 483,9	2 493,4	9,5
Generella statsbidrag	740,6	759,6	19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	23,9	7,7

För planår 2024–2025 föreslås ramjusteringar för driftsbudgeten utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder enligt tabellen nedan.

Nämnd [mnkr]	2024	2025
Centrala poster	30,5	5,6
Finansiella poster	0,3	0,4
KS	-9,5	2,3
MBN	0,8	0,0
SN	4,8	2,6
TN	-0,6	0,8
UAN	9,6	0,0
UPN	3,7	10,0
VON	6,2	0,0
Summa	45,8	21,7

Förslag på ändrad driftsbudget 2023 och plan 2024–2025

Den 28 april 2023 lämnade SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) den senaste skatteunderlagsprognosen (cirkulär 23:020) som för Enköpings kommun innebar att skatter, bidrag och utjämning ökade med 46,9 miljoner kronor, från 3 206,1 miljoner kronor till 3 253,1 miljoner kronor, jämfört med den tidigare skatteunderlagsprognosen som kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) baserades på.

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023.

Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023. Föreslagna effektiviseringsåtgärder har skickats ut på remiss till nämnderna. Utifrån inkomna remissvar från nämnderna samt utifrån kommunledningsförvaltningens bedömning har de föreslagna effektiviseringsåtgärder justerats. Föreslagna effektiviseringsåtgärder beräknas till sammanlagt 111,7 miljoner kronor (innan remissrunda 111,7 miljoner kronor) för perioden 2023–2025, varav 90,7 miljoner kronor (innan remissrunda 90,7 miljoner kronor) i permanenta kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023–2025 och 21 miljoner kronor tillfälliga kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023.

Kostnadsminskningarna/intäktsökningarna fördelas enligt följande:

- 2023 – 44,2 miljoner kronor (innan remissrunda 55,8 miljoner kronor), varav 21 miljoner kronor är tillfälligt
- 2024 – 45,8 miljoner kronor (innan remissrunda 34,2 miljoner kronor)
- 2025 – 21,7 miljoner kronor (innan remissrunda 21,7 miljoner kronor)

Kommunledningsförvaltningen föreslår att föreslagna effektiviseringsåtgärder minskas med 11,6 miljoner kronor 2023 och med 0,5 miljoner kronor 2024 i enlighet med nämndernas remissvar. Kommunledningsförvaltningens bedömning är dock att behovet av effektiviseringsåtgärder kvarstår och föreslår att den totala minskningen, motsvarande 12,1 miljoner kronor, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgetram till planår 2024. Det motsvarar en minskning på 0,4 procent på respektive nämnds budgetram.

Vård- och omsorgsnämnden inkom med en begäran om utökad budget 2023 den 15 februari 2023 (VON2022/159). Varje år fattar vård- och omsorgsnämnden beslut om eventuell justering av ersättningsnivåerna för utförare av tjänster som har upphandlats som kundval enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). För 2023 beslutade nämnden att ersättningsnivåerna för LOV höjs med 4,0 procent. Vård- och omsorgsnämnden begär att kommunstyrelsen ökar vård- och omsorgsnämndens budgetram med 1,1 miljoner kronor motsvarande 1,8 procent. Höjningen är skillnaden mellan ersättningsnivån för LOV och den uppräknade vård- och omsorgsnämnden tilldelades i budgetram för 2023, vilket är cirka 2,2 procent.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att vård- och omsorgsnämndens begäran om utökad budget 2023 motsvarande 1,1 miljoner kronor beviljas.

Miljö- och byggnadsnämnden inkom med en begäran om utökad budget 2023 den 14 december 2022 (ALL.2022.2686). I kommunen har tillsynskontroller finansierats av avgifter som debiterats i förskott. Ändringar i lagstiftningen på nationell nivå ställer krav på efterhandsdebitering senast från 2024. Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 10 mars 2021 att efterhandsdebiteringen för livsmedelstillsynen i Enköpings kommun skulle börja gälla redan år 2023. Omställningen från förskottsbetalning till efterskottsbetalning innebär att nämnden behöver reglera sin tillsynsskuld. Nämnden beslutade den 12 november 2022 att kontrollskulden ska regleras år 2023 och att skattemedel motsvarande 0,7 miljoner kronor skulle äskas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämnden begäran om tillfälligt utökad budget 2023 med 0,7 miljoner kronor beviljas då utökningen är tillfällig. Nämnden beviljades tillfälligt motsvarande belopp 2022 utan att använda beviljade medel under samma år.

Kommunledningsförvaltningen har inkommit med en begäran om tillfälligt utökad budgetram för 2023 motsvarande 3,0 miljoner kronor gällande ökade kostnader inom kommunhus-projektet. Projektet finansierades initialt med "förstudiemedel" via kommunledningsförvaltningen. Under ansöknings- och anbudsfasen, den så kallade hyresvärdsupphandlingen, har ingen specifik budget lagts utan kostnader balanserar mot kommunledningsförvaltningens budgetram. När projektet övergår till genomförandefasen 2023 behöver en total projektbudget skapas där målet är att minska behovet av externt stöd.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsens begäran om tillfällig utökad budgetram 2023 med 3,0 miljoner kronor beviljas då kommunhus-projektet är ett kommunövergripande projekt som gynnar alla förvaltningar.

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har personalkostnaderna uppräknats med 2,0% gällande generell löneökning från 1 april 2023. Enligt kommunalarbetsförbundets löneavtal för 2023 ska lönerna räknas upp med 4,1%, vilket motsvarar 2,1% mer är den löneuppräkningsfaktor som använts för budgeten 2023. De ökade lönekostnaderna på grund av kommunalarbetsförbundets löneavtal motsvarar 14,8 miljoner kronor. I beräkningarna har hänsyn tagits till den extra kostnadsökningen gällande ersättning till utövare inom annan regi inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. I tabellen nedan är kostnadsökningen fördelat per nämnd.

Förslag justering av budgetram gällande ökade lönekostnader

Nämnd [tkr]	2023
KS	-100
MBN	-10
SN	-160
TN	-340
UAN	-6 200
UPN	-490
VON	-7 500
Summa	-14 800

Kommunledningsförvaltningen föreslår att budgetramen för 2023 utökas totalt med 14,8 miljoner kronor på grund av de ökade lönekostnaderna till följd av kommunalarbetsförbundets löneavtal för 2023. De 14,8 miljoner kronor fördelas till nämnderna enligt tabellen ovan.

Tekniska nämnden har inkommit med en revidering av tekniska nämndens reglemente gällande ansvar för nedlagda deponier på kommunens mark den 23 mars 2023 (TF2022/1146). Detta medför att budgetram för 2023 flyttas från kommunstyrelsen till tekniska nämnden gällande kostnader för undersökningar och tillsyn av deponier motsvarande 1,35 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att ramjusteringen från kommunstyrelsen till tekniska nämnden motsvarande 1,35 miljoner kronor för 2023 gällande budget för undersökningar och tillsyn av deponier beviljas.

Kommunledningsförvaltningen:

Effektiviseringsåtgärderna gällande konsultkostnader bedömer kommunledningsförvaltningen har möjlighet att minska kostnaderna med 0,9 miljoner kronor 2023 och 0,3 miljoner kronor 2024 då cirka 90 procent av alla konsultkostnader är riktade uppdrag från politiken. Exempel på riktade uppdrag under 2022 och 2023 är översyn av samhällsbyggnadsprocessen, energieffektivisering och utredning av deponier. Dessa kostnader har inte varit budgeterade utan hanterats inom budgetramen till följd av lägre personalkostnader (vakanser).

I det ursprungliga förslaget om konsultkostnader föreslogs att kommunstyrelsens konsultkostnader skulle minskas med 4,482 miljoner kronor 2023 och 1,494 miljoner kronor 2024. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att konsultkostnaderna för kommunstyrelsen minskas med 0,9 miljoner kronor 2023 och med 0,3 miljoner kronor 2024.

Remissvar från nämnderna

Nedan sammanfattas kort nämndernas remissvar. Endast de bedömningar som har en påverkan på förslagen på effektiviseringsåtgärder har tagits med i sammanfattningen.

Miljö- och byggnadsnämnden (ärende 2023-290):

Minskade leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, innebär att besparingen skulle ha negativ påverkan på säkerhet och arbetsmiljö och därför borde tas bort från förslaget.

Den reviderad investeringsplanen 2023–2027 följer inte det behov som nämnden har för 2024 och vill att investeringsplanen för 2024 justeras med 0,8 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämndens begäran om att utöka investeringsbudgeten för 2024 med 0,8 miljoner kronor ej beviljas utan hanteras i ordinarie budgetprocess för 2024.

Tekniska nämnden (ärende TF2023/439):

Gällande momsåtersökning bedömer nämnden att 2,6 miljoner kronor bör hanteras inom vård- och omsorgsnämndens budget för 2023 (permanent budgetminskning). Tekniska nämndens budget för år 2023 bör justeras med en tillfällig justering av 0,8 miljoner kronor.

Minskade leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, bedömer nämnden att 100 tusen kronor kan sparas under 2023 och ytterligare 50 tusen kronor under 2024. Redan under 2022 gjordes en besparing på 500 tusen kronor.

Minskade konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, denna besparing är väldigt utmanande för nämnden. För att se över möjligheterna att minska kostnaderna har förvaltningen sett över konsultbehov och även interna personalkostnaderna, men ser inte att det är möjligt att minska budgeten. Om besparingen genomförs, trots att förvaltningen inte klarar denna besparing, är det viktigt att det tas i beaktande att av de 2,82 miljoner kronorna skall endast 2,079 miljoner kronor hanteras via tekniska nämndens driftram. Övrigt skall justeras från andra nämnder kopplat till internhyresmodellen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att minska beloppen för momsåtersökning till 2,6 miljoner kronor för vård- och omsorgsnämndens budgetram samt 0,8 miljoner kronor inom tekniska nämndens budgetram i besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Socialnämnden (ärende SN2023/127):

Minskade konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, nämnden anser inte att den föreslagna budgetjusteringen avseende konsultkostnader för 2023 och 2024 motsvarande 1 260 tusen kronor är rimlig med anledning av att konsultkostnader för att ersätta

vakanser inte skulle inkluderas. Samtliga konsultkostnader för socialförvaltningen under 2022 avsåg ersättningar för vakanser. Den föreslagna justeringen av budgetram för 2023 och 2024 skulle således innebära en neddragning av kostnader för ordinarie verksamhet motsvarande 945 tkr under 2023 samt 315 tkr under 2024.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att socialnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Upplevelsenämnden (ärende UPN2023/91):

Minskade leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, bedömer nämnden inte är möjlig att minska. Nämnden bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Minskade konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, bedömer nämnden inte är möjligt att minska. Merparten av de konsultkostnader nämnden har avser specialistkompetenser som inte går att minska och där konsekvensen vid besparing blir att exempelvis kulturvärden kan gå förlorade. Upplevelseförvaltningen bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Gällande centralisering av ekonomifunktionen bedömer nämnden att föreslagen ramflytt ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden är lägre. Nämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Gällande centralisering av lokalsamordnare bedömer nämnden att 40 procent lokalsamordnare ska ramjusteras och inte 60 procent lokalsamordnare. Nämndens bedömning är att de faktiska lönekostnaderna för 40 procent lokalsamordnare ska utgöra föreslagen ramflytt. Det innebär att ramflytten ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden motsvarande 40 procents tjänst är lägre. Upplevelsenämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av ekonomifunktion, från besparingsförslaget ej beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av lokalsamordnare, från besparingsförslaget ej beviljas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (ärende UAN2023/472):

Minskade konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt minskade leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, nämnden bedömer att de föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing och konsulttimmar inte bör genomföras. Detta eftersom det står i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 där det framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektiviseringar 2023.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden begär en utökning av budgetram med 8,4 miljoner kronor för att rätta till den beräkningsmiss som låg till grund för nämndens budget 2023 gällande ersättning till utövare inom annan regi.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden begär en utökning av budgetram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om en utökning av budgetram med 8,4 miljoner kronor för 2023 gällande ersättning till utövare inom annan regi beviljas.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om en utökning av budgetram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023 ej beviljas. Beslut om hur volymreserven ska fördelas mellan nämnderna kommer att tas av kommunstyrelsen i slutet av 2023.

Vård- och omsorgsnämnden (ärende VON2023/13)

Om nämndens begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor, baserad på höjningen av ersättningsnivåerna 2023 inom hemtjänst, inte beviljas kommer det få en direkt negativ påverkan på nämndens egna verksamheter.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att vård- och omsorgsnämndens begäran om utökad budget 2023 motsvarande 1,1 miljoner kronor beviljas.

Bakgrund till effektiviseringsåtgärder 2023–2025

Nuläge

Enköpings kommun står inför ekonomiska utmaningar och behöver minska kostnadsutvecklingen de kommande åren. De ekonomiska utmaningarna för Enköpings kommun går i linje med flera andra kommuner i Sverige.

Minskade intäkter och stora investeringar

Anledningen till kommunens ekonomiska utmaningar är flera:

- Intäkter från skatter och generella statsbidrag beräknas inte öka i samma takt som kostnader för befintlig verksamhet.
- Ökade kostnader framöver beror till största del av hög inflation, höjda räntor och ökade pensionskostnader.
- Kommunen står inför stora investeringar för bland annat verksamhetslokaler.

Uppdrag från kommunfullmäktige

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunstyrelsen fått ett antal riktade uppdrag. Ett av dessa uppdrag är att frigöra resurser genom effektivisering vilket beskrivs nedan.

Uppdrag: Gör en verksamhetsöversyn på övergripande nivå. Föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling. Effektiviseringen ska ge vinster som motsvarar det belopp som finns under centrala poster motsvarande 55,4 miljoner kronor. Vid behov fattas politiska beslut i respektive nämnd. Arbetet ska i ett första skede ge underlag för beslut om en ändringsbudget på fullmäktigesammanträdet senast i juni 2023. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektivisering 2023.

Handlingsplan 2023–2025

Kommundirektören gav ekonomichefen i uppdrag att ta fram en handlingsplan med förslag till effektiviseringsåtgärder motsvarande 100 miljoner kronor för perioden 2023–2025. Åtgärderna skulle i första hand grunda sig i strukturella förändringar med ett flerårigt perspektiv. Under november till december 2022 arbetade kommunledningsförvaltningens ekonomiavdelning tillsammans med representanter från samtliga förvaltningar, EHB och ENA Energi att ta fram förslag på åtgärder. Under januari 2023 presenterades förslagen till kommundirektörens ledningsgrupp och åtgärderna prioriterades.

Föreslagna effektiviseringsåtgärder har skickats ut på remiss till nämnderna.

Kommunledningsförvaltningen har tagit hänsyn till nämndernas remissvar och justerat de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. För 2023 har effektiviseringsåtgärderna minskats med 11,6 miljoner kronor och för 2024 0,5 miljoner kronor. Då behovet att effektiviseringsåtgärder kvarstår föreslår kommunledningsförvaltningen att den totala minskningen, motsvarande 12,1 miljoner kronor för 2023 och 2024, fördelas ut procentuellt utifrån storleken för respektive nämnds budgetram till planår 2024. Det motsvarar en minskning på 0,4 procent på respektive nämnds budgetram. Denna fördelning har lagts på 2024 års effektiviseringsåtgärder enligt tabell nedan.

Förslag justering av budgetram för planår 2024 med 12,1 miljoner kronor

Nämnd [tkr]	2024
KS	688
MBN	97
SN	1 076
TN	577
UAN	5 254
UPN	640
VON	3 768
Summa	12 100

Föreslagna effektiviseringsåtgärder beräknas till sammanlagt 111,7 miljoner kronor (innan remissrunda 111,7 miljoner kronor) för perioden 2023–2025, varav 90,7 miljoner kronor (innan remissrunda 90,7 miljoner kronor) i permanenta kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023–2025 och 21 miljoner kronor tillfälliga kostnadsminskningar/intäktsökningar 2023.

Kostnadsminskningarna/intäktsökningarna fördelas enligt följande:

- 2023 – 44,2 miljoner kronor (innan remissrunda 55,8 miljoner kronor), varav 21 miljoner kronor är tillfälligt
- 2024 – 45,8 miljoner kronor (innan remissrunda 34,2 miljoner kronor)
- 2025 – 21,7 miljoner kronor (innan remissrunda 21,7 miljoner kronor)

Med anledning av den korta tid som förslagen arbetades fram har vissa åtgärder beräknats utifrån antaganden och schabloner. I enstaka fall har ingen beräkning gjorts på grund av hög komplexitet men bedöms leda till kostnadsminskningar eller intäktsökningar på sikt.

Vissa förslag på effektiviseringsåtgärder behöver utredas vidare och anges inte med förslag till justering av budgetram. Ytterligare justering av budgetram för nämnderna kan komma att ske under 2024 när utredningarna är genomförda. Totalt är det 39,1 miljoner kronor som ligger på centrala poster som behöver fortsatt utredas. För 2023 är det 10 miljoner kronor, 2024 är det 27 miljoner kronor och för 2025 är det 2,1 miljoner kronor.

Kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie.

Kommundirektören ska återrapportera uppdragen att utreda effektiviseringsförslagen senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Därefter behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024–2025 i senast mars 2024.

Tabellen nedan visar summeringen av ramjusteringarna utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder, justerade utifrån inkomna remissvar från nämnderna samt kommunledningsförvaltningens bedömning. Överstrukna siffror visar ramjustering före remissrundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	15 500	30 510	5 625	51 635
Finansiella poster	21 118	267	419	21 804
KS	-7 086 -3 504	-9 538 -9 032	2 270	-14 354 -10 266
MBN	494 524	788 691	0	1 282 -1 215
SN	2 742 3 687	4 852 4 091	2 605	10 199 -10 383
TN	2 685 8 225	-545 -2 382	826	2 966 -6 669
UAN	1 570 2 410	9 633 4 595	0	11 203 -7 005
UPN	2 893 3 143	3 672 3 059	10 000	16 565 -16 202
VON	4 275 4 675	6 175 2 407	0	10 450 -7 082
Summa	44 191 55 778	45 814 34 206	21 745	111 750 111 729

Förslag på effektiviseringsåtgärder

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2023

Momsåtersökning

Under 2022 har momsåtersökning genomförts för vissa externa hyreskostnader för åren 2019–2021. Under 2023 kommer momsåtersökning av motsvarande hyreskostnader att ske för 2022 och 2023 vilket beräknas till 6 miljoner kronor. Det resulterar i en tillfällig intäktsökning med 6 miljoner under 2023 och en minskad internhyra för VON med 3 miljoner kronor permanent. För TN innebär det en tillfällig intäktsökning med 3 miljoner kronor under 2023.

Förslaget innebär en permanent minskning av VON:s budget med 3 miljoner kronor från och med 2023 och en tillfällig minskning av TN:s budget med 3 miljoner kronor 2023.

Remissvar: Gällande momsåtersökning bedömer nämnden att 2,6 miljoner kronor bör hanteras inom vård- och omsorgsnämndens budget för 2023 (permanent budgetminskning). Tekniska nämnden budget för år 2023 bör justeras med en tillfällig justering av 0,8 miljoner kronor.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att minska beloppen för momsåtersökning till 2,6 miljoner kronor för vård- och omsorgsnämndens budgetram samt 0,8 miljoner kronor inom tekniska nämndens budgetram i besparingsförslaget beviljas.

Förslag justering av budgetram. Överstrukna siffror visar ramjustering före remissrundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
VON	2 600 3-000			2 600 3-000
TN	800 3-000	- 800 -3-000		0
Summa	3 400 6-000	- 800 -3-000	0	2 600 3-000

Energibesparingar

Med ett kommundemensamt uppdrag att både arbeta med energibesparande åtgärder och införande av energismarta vanor (beteendeförändringar) kan skapa förutsättningar att minska kommunens energiförbrukning. Genom att kommunens verksamheter inför energismarta vanor bidrar det till en ökning av både den ekologiska och ekonomiska hållbarheten.

I ett första steg i projektet bedöms energibesparande åtgärder minska energiförbrukningen i kommunens lokaler med motsvarande 1,0 miljoner kronor i minskade kostnader under 2023. Det finns en stor potential att kostnaderna kan minska ytterligare.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	1 000			0
Summa	1 000			0

Investeringar som ger minskad drift utifrån ny befolkningsprognos

Utifrån den nya befolkningsprognosen som arbetades fram hösten 2022, har förvaltningarna granskat sina lokalbehovsplaner om det finns investeringar som kan flyttas framåt i tiden då kommunens tillväxttakt har minskat. Analysen har medfört att en grundskola för att tas i bruk till 2025, har tagits bort från investeringsplanen. Förskolor har delvis flyttats framåt. Det finns behov av fortsatt analys för åtgärder, prioriteringar och tidplaner. För perioden 2023–2027 har projektkalkyler uppdaterats för de investeringar som ännu inte har genomförandebeslut. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att kapitaltjänstkostnader minskar med totalt 0,7 miljoner kronor 2023. Förändringen av driftkostnader för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
UAN	-400			-400
UPN	1 100			1 100
Summa	700			700

Re-investeringar inom gata/park

Inom investeringsområdet gata/park genomförs både nyinvesteringar och re-investeringar (planerat underhåll). I investeringsbudgeten för 2023 har mellan 72–93 miljoner kronor per år planerats för re-investeringar under 2023–2025. Förslaget innebär att minska re-investeringar inom gata/park med 25 procent under perioden 2023–2025. I planen för det planerade underhållet behöver en ytterligare prioritering ske med fokus på att undvika en "underhållsskuld" efter 2025.

Förslaget innebär att investeringsbudgeten för park minskar med 9 miljoner kronor 2023, 11 miljoner kronor 2024 och 12 miljoner kronor 2025 vilket minskar tekniska nämndens driftbudget med 1,1 miljoner kronor under 2023–2025. Investeringsbudgeten för gata minskar med 7 miljoner kronor 2023, 8 miljoner kronor 2024 och 9 miljoner kronor 2025 vilket minskar tekniska nämndens driftbudget med 0,8 miljoner kronor 2023–2025. Förslaget innebär även räntekostnaderna minskar med 0,8 miljoner kronor då kommunen minskar sin upplåning.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Finansiella poster	118	267	419	804
TN (reinvest. park)	244	376	467	1 087
TN (reinvest. gata)	188	289	359	836
Summa	550	932	1 245	2 727

Köpa tjänster från kommunen

Kommunen kan inom befintlig bemanning erbjuda tjänster inom administrativt stöd till våra kommunala bolag och kommunalförbund. Det medför att kostnader och intäkter stannar inom kommunkoncernen. Förslaget baseras på det behov som bolagen har och för närvarande beräknas till 0,7 miljoner kronor vilket innebär att budgeten minskas permanent med motsvarande.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	700			700
Summa	700	0	0	700

Utdelning från bolag

Förslaget innebär en tillfällig utdelning från Enköpings kommuns moderbolag AB till kommunen under 2023. Det är viktigt att säkerställa Enköpings kommuns moderbolag AB och dotterbolagens ekonomiska ställning inte äventyras med anledning av utdelningen.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Finansiella poster	21 000			0
Summa	21 000	0	0	0

Leasingkostnader

Kommunens leasingkostnader (exkl. fordon och IT-utrustning) uppgick till 3,6 miljoner kronor 2022. Leasing är de flesta fall en kostsam finansiering av en vara eller tjänst och i många fall är det mer kostnadseffektivt att köpa varan eller tjänsten.

Remissvar:

Miljö- och byggnadsnämnden: minskade leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, innebär att besparingen skulle ha negativ påverkan på säkerhet och arbetsmiljö och därför borde tas bort från förslaget.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att miljö- och byggnadsnämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 30 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Tekniska nämnden: minskade leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, bedömer nämnden att 100 tusen kronor kan sparas under 2023 och ytterligare 50 tusen kronor under 2024. Redan under 2022 gjordes en besparing på 500 tusen kronor.

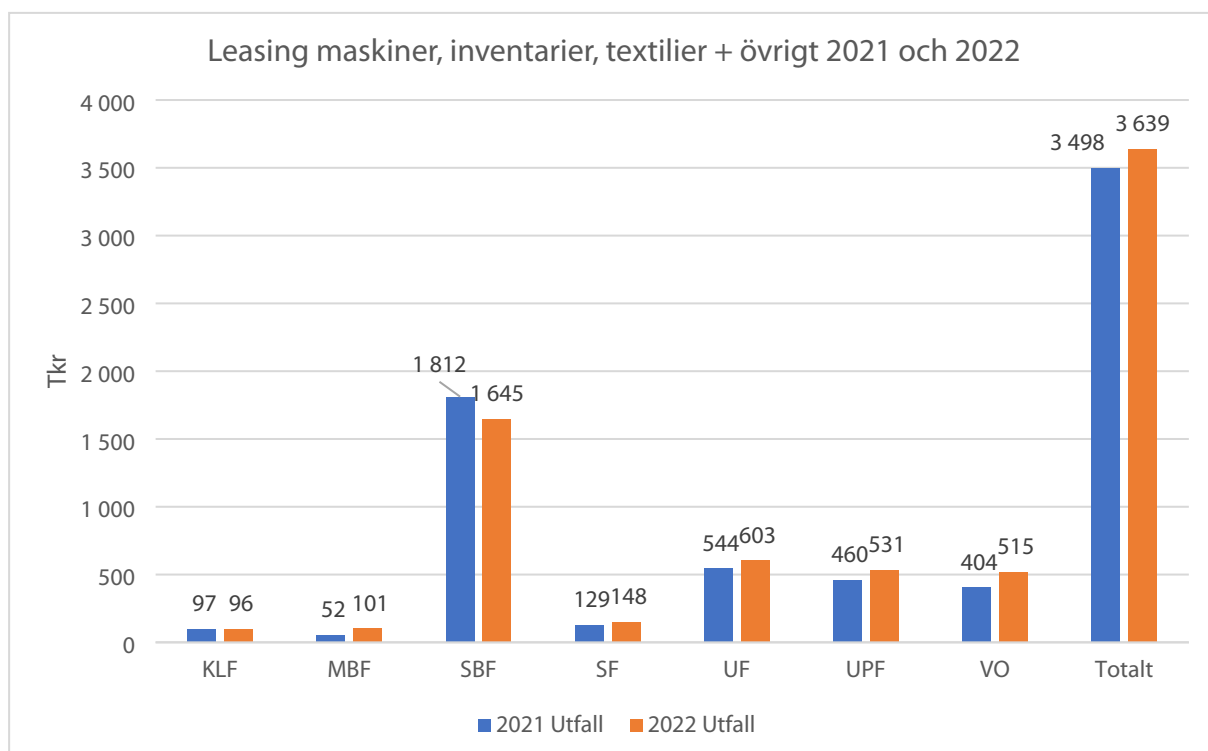
Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 520 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Upplevelsenämnden: minskade leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, bedömer nämnden inte är möjlig att minska. Nämnden bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 170 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: minskade leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, nämnden bedömer att de föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing inte bör genomföras. Detta eftersom det står i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 där det framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektiviseringar 2023.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om att ta bort leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Förslaget innebär att budgeten för leasingkostnader av maskiner, inventarier och textilier (exkl. fordon och IT-utrustning) minskas permanent med 1,15 miljoner kronor eller cirka 30 procent 2023.

Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av leasingkostnader från föregående år. Samtliga förvaltningar inventerar och avslutar de avtal som inte är ekonomiskt fördelaktiga för kommunen.

Förslag justering av budgetram. Överstrukna siffror visar ramjustering före remissrundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	30			30
MBN	0 30			0 30
SN	45			45
TN	0 520			0 520
UAN	0 190			0 190
UPN	0 170			0 170
VON	165			165
Summa	240 1150	0	0	240 1150

Skötsel av allmän platsmark

Samhällsbyggnadsförvaltningen hanterar skötseln av kommunens allmänna platsmark till exempelvis parker genom exempelvis klippning av gräs och buskar. Kostnaden för skötsel av allmän platsmark uppgår till cirka 22,5 miljoner kronor per år. Genom att samordna arbetet bättre och minska ambitionen något kan kostnaderna minskas genom att minska på klippfrekvensen på vissa ytor samt låta bli att klippa vissa ängsytor, vilket även främjar för bin och andra insekter. Minskad ambition av skötselplanen av allmän platsmark får inte riskera kommunens varumärke. Förslaget innebär att budgeten för skötsel av allmän platsmark minskas permanent med 0,4 miljoner kronor 2023.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
TN	400			400
Summa	400	0	0	400

Inlösen överskottsfond

Kommunen har en pensionsförsäkring hos Skandia som förvaltar kapitalet. De senaste åren har det förvaltade kapitalet ökat i värde och årligen förts över till en överskottsfond. Värdet på överskottsfonden i Skandia uppgick till 11,6 miljoner kronor 2022. Genom att lösa kommunens pensionskund med 9,6 miljoner kronor från överskottsfonden minskar kommunens pensionskostnader med 0,8–1 miljon kronor per år de kommande 10 åren för att sedan gradvis minska fram till 2053.

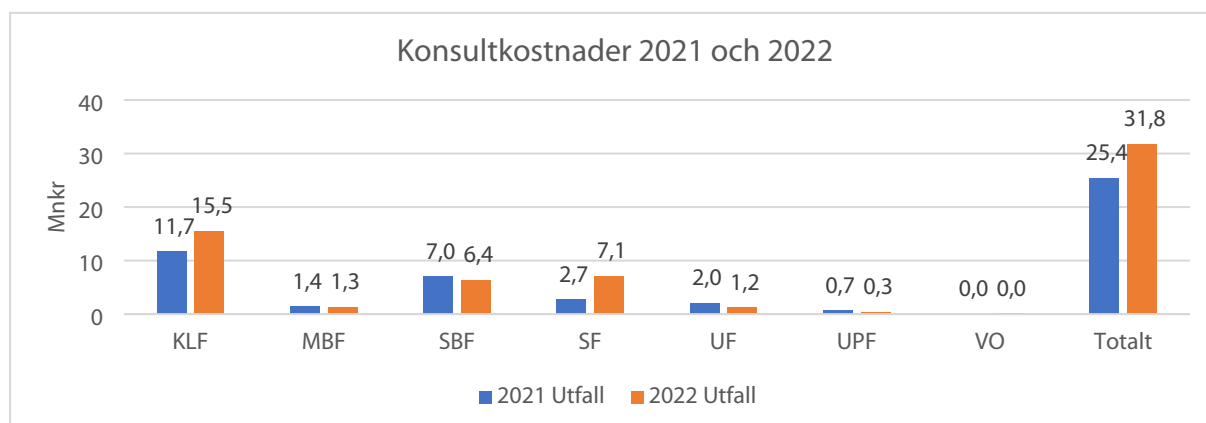
Inlösen är genomförd under december 2022 med permanent effekt från 2023. Förslaget innebär att budgeten för pensionskostnader minskas permanent med 1,0 miljoner kronor 2023.

Förslag justering av budgettram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	1 000			1 000
Summa	1 000			1 000

Konsultkostnader

Kostnader för konsulter inom administration, utredning och projektledning (exkl. VA och investeringsprojekt) uppgick till 31,8 miljoner kronor 2022 vilket är en ökning med 25 procent jämfört med 2021. Samtidigt har lönekostnaden för personal ökat med 6 procent mellan 2022 och 2021, varav 4 procentenheter beror på ökat antal anställda. Ökningen mellan 2021 och 2022 för kommunledningsförvaltningen och socialförvaltningen beror på flera vakanser som ersatts med konsulter.

Förslaget innebär att budgeten för konsultkostnader minskas permanent med 12 miljoner kronor (40 procent) under perioden 2023–2024, varav 9 miljoner kronor 2023 och ytterligare 3 miljoner kronor 2024. Vid beräkning av ramjusteringar har konsultkostnader som ersatt vakanser inte inkluderats. Det samma gäller konsultkostnader som finansieras med avgiftsintäkter. Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av konsultkostnader från föregående år.

Remissvar:

Kommunledningsförvaltningen: Effektiviseringsåtgärderna gällande konsultkostnader bedömer kommunledningsförvaltningen ha möjlighet att minska kostnaderna med 0,9 miljoner kronor 2023 och 0,3 miljoner kronor 2024 då cirka 90 procent av alla konsultkostnader är riktade uppdrag från politiken. Exempel på riktade uppdrag under 2022 och 2023 är översyn av samhällsbyggnadsprocessen, energieffektivisering och utredning av deponier. Dessa kostnader har inte varit budgeterade utan hanterats inom budgetramen till följd av lägre personalkostnader (vakanser).

I det ursprungliga förslaget om konsultkostnader föreslogs att kommunstyrelsens konsultkostnader skulle minskas med 4,482 miljoner kronor 2023 och 1,494 miljoner kronor 2024.

Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att konsultkostnaderna för kommunstyrelsen minskas med 0,9 miljoner kronor 2023 och med 0,3 miljoner kronor 2024.

Tekniska nämnden: minskade konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, denna besparing är väldigt utmanande för nämnden. För att se över möjligheterna att minska kostnaderna har förvaltningen sett över konsultbehov och även interna personalkostnaderna, men ser inte att det är möjligt att minska budgeten. Om besparingen genomförs, trots att förvaltningen inte klarar denna besparing, är det viktigt att det tas i beaktande att av de 2,82 miljoner kronorna skall endast 2,079 miljoner kronor hanteras via Tekniska nämndens driftram. Övrigt skall justeras från andra nämnder kopplat till internhyresmodellen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 2,82 miljoner kronor 2023 och 0,94 miljoner kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Socialnämnden: minskade konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, nämnden anser inte att den föreslagna budgetjusteringen avseende konsultkostnader för 2023 och 2024 motsvarande 1 260 tusen kronor är rimlig med anledning av att konsultkostnader för att ersätta vakanser inte skulle inkluderas. Samtliga konsultkostnader för socialförvaltningen under 2022 avsåg ersättningar för vakanser.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att socialnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 945 tusen kronor 2023 och 315 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Upplevelsenämnden: minskade konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, bedömer nämnden inte är möjligt att minska. Merparten av de konsultkostnader nämnden har avser specialistkompetenser som inte går att minska och där konsekvensen vid besparing blir att exempelvis kulturvärden kan gå förlorade. Upplevelseförvaltningen bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 80 tusen kronor 2023 och 27 tusen kronor 2024, från besparingsförslaget beviljas.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: minskade konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt minskade leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, nämnden bedömer att de föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing och konsulttimmar inte bör genomföras. Detta eftersom det står i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 där det framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektiviseringar 2023.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens begäran om att ta bort konsultkostnader, 650 tusen kronor 2023 och 216 tusen kronor 2024, samt leasingkostnader, 190 tusen kronor 2023, från besparingsförslaget beviljas.

Förslag justering av budgettram. Överstrukna siffror visar ramjustering före remiss-rundan.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	900 4 482	300 1 494		1 200 5 976
MBN	0	0		0
SN	0 945	0 315		0 1 260
TN	0 2 820	0 940		0 3 758
UAN	0 650	0 216		0 867
UPN	0 80	0 27		0 107
VON	23	8		31
Summa	923 9 000	308 3 000	0	1 231 12 000

Statsbidrag

Kommunen beviljas årligen cirka 140 miljoner kronor i riktade statsbidrag och är öronmärkta för ett visst ändamål. De flesta av dessa betalas ej ut med automatik utan måste sökas. Ansöknings- och uppföljningsförfarandet kan vara omfattande vilket kräver resurser inom de olika verksamheterna i kommunen. För att öka de riktade statsbidragen till kommunen årligen utökas 50 procent av en tjänst för att täcka hela kommunens verksamheter och även omfatta bidrag från andra organisationer exempelvis EU.

Förslaget innebär att utöka 50 procent av en tjänst för att söka och följa upp bidrag för samtliga verksamheter i kommunen. Den utökade tjänsten beräknas schablonmässigt öka riktade bidrag till kommunen med 10,5 miljoner kronor under 2023–2025. Tjänsten placeras på kommunstyrelsen.

Förslag justering av budgettram

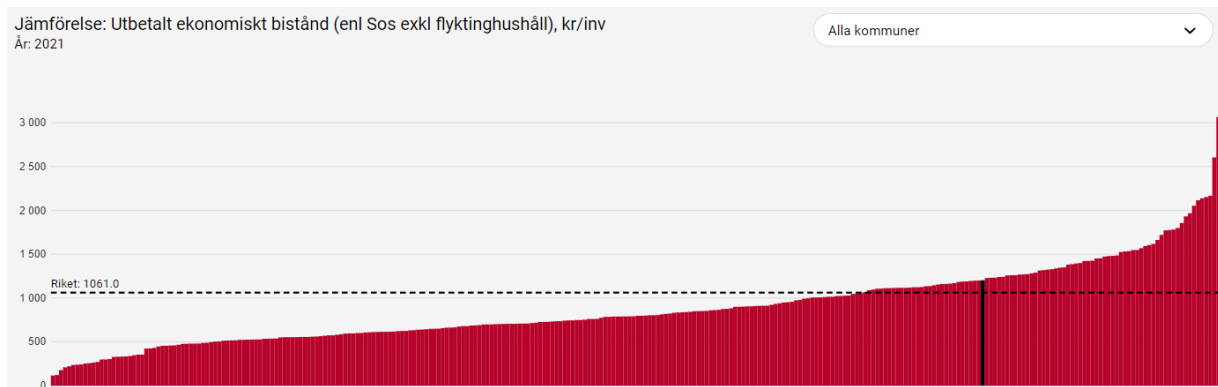
Nämnd	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	3 500	3 500	3 500	10 500
KS	-350			-350
Summa	3 150	3 500	3 500	10 150

Ekonomiskt bistånd

Enköpings kommun har en hög snittkostnad avseende belopp för hushåll som söker och får försörjningsstöd. Socialförvaltningen har konstaterat att Enköping har större hushåll än våra kommuner i närområdet vilket till del kan förklara skillnader. Enköpings kommun har exempelvis en större andel barn som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd i jämförelse med Uppsala län men även i jämförelse med riket. Kommunen har även en större andel biståndsmottagare i åldern 0–17 år i jämförelse med Uppsala län och även i jämförelse med övriga riket.

Socialförvaltningen ska gå igenom gällande riktlinjer för att se om och i så fall vad som skiljer sig åt från andra kommuner och om det finns skäl att föreslå ändringar till socialnämnden.

Diagrammet nedan visar kostnaden för 2021 (kr/invånare) för alla kommuner i Sverige. Det svarta vertikala strecket i diagrammet visar Enköpings kommuns kostnad (källa: Kolada).

Normen för ekonomiskt bistånd fastställs årligen efter beslut av riksdagen vilket betyder att den enskilde kommunen själv inte kan påverka normens storlek. Utöver normen finns vägledning genom handbok från socialstyrelsen som grundligt beskriver lagstöd i beslutsfattandet samt ger stöd i den praktiska handläggningen. Nästan alla kommuner har beslutade riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Dessa beskriver vad den sökande har rätt till samt vilka krav som ska ställas på den bidragssökande. Ett exempel på variation mellan kommuners riktlinjer är godkända hyresbelopp som varierar över landet.

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd har sedan mitten av 2022 minskat i Enköpings kommun. Den minskade kostnaden beror i första hand på att antalet utbetalningshushåll har blivit färre under andra halvåret 2022 och denna nedgång har även fortsatt under början av 2023. Bakgrunden till att färre idag uppbär försörjningsstöd är att fler blivit självförsörjande vilket i sin tur beror på flera faktorer bl.a. en god samverkan mellan socialförvaltningen, arbetsmarknadsenheterna och arbetsförmedlingen, en förstärkt bemanning som medför ökad möjlighet till kontroll men också ökad kvalitet i stödet till den enskilde för att uppnå självförsörjning. Det är också färre hushåll som söker försörjningsstöd idag jämfört med åren 2020–2022

Socialnämndens bedömning, i enlighet med nämndens remissvar, är att en justering av budgetramen för 2023–2025 är motiverad utifrån genomförda förändringar av bemanning och arbetssätt vilket leder till kortare perioder som hushållen har behov av ekonomiskt bistånd samt färre felaktiga utbetalningar. Detta i sin tur påverkar snittkostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare. Även antalet utbetalningshushåll har minskat med anledning av ovanstående förändringar. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd påverkas dock till väldigt stor del av konjunkturläget och arbetslöshet. Därför är det svårt att bedöma hur stor effekt detta kommer ha på snittkostnaden för ekonomiskt bistånd men ambitionen är att Enköpings kommun skall närma sig riksnittet för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare.

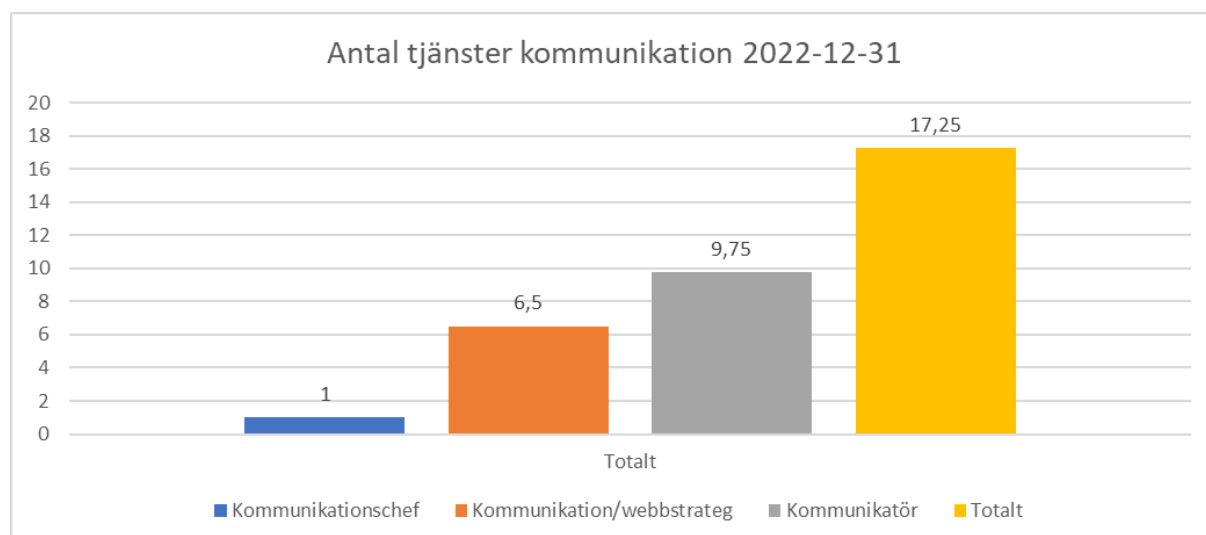
Förslaget innebär en gradvis minskning av budgeten för ekonomiskt bistånd med 6,5 miljoner kronor permanent under 2023–2025. Budgeten för ekonomiskt bistånd minskas med cirka 3 procent under 2023, cirka 4 procent under 2024 och cirka 5 procent under 2025, med ambitionen att nå samma nivå som riksnittet år 2025.

Förslag till justering av budgetram

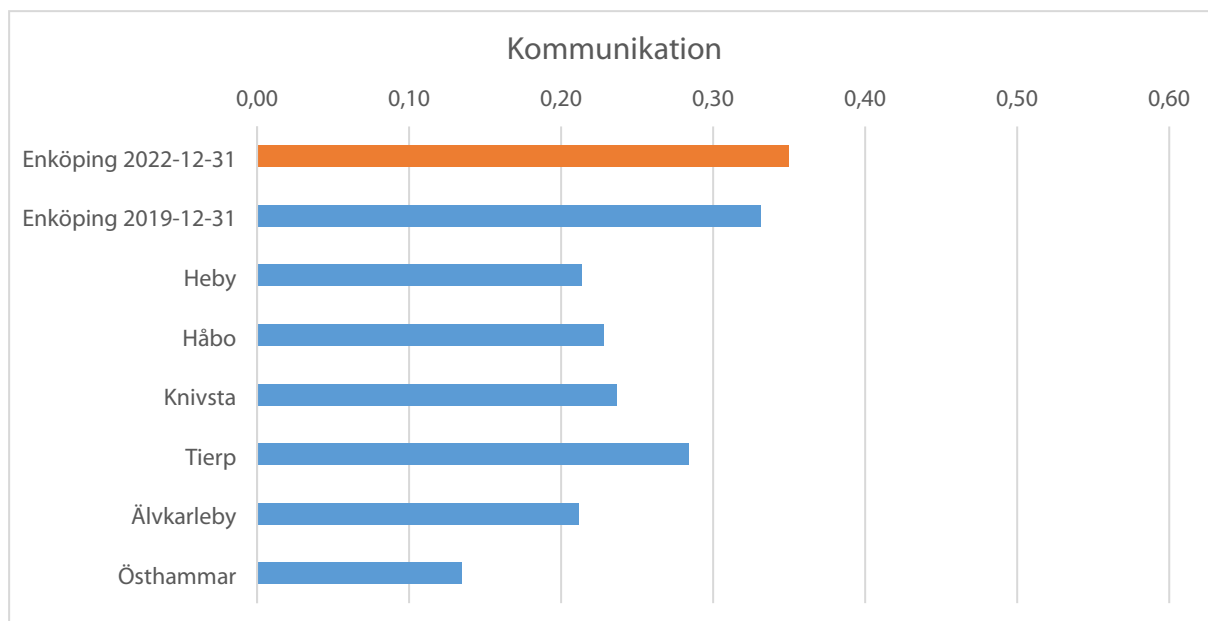
Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
SN	1 628	2 279	2 605	6 512
Summa	1 628	2 279	2 605	6 512

Centralisering av kommunikationsfunktionen

Kommunikationsfunktionen i kommunen består av 17,25 tjänster varav 1 chefer, 6,5 kommunikation/webbstrateger och 9,75 kommunikatörer. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Vid jämförelse med kommuner i Uppsala län från årsskiftet 2019/2020 framgår att Enköpings kommun har flest tjänster per invånare inom kommunikation. Vid årsskiftet 2022/2023 har antalet tjänster i förhållande till antalet invånare ökat i Enköpings kommun. Sedan årsskiftet 2019/2020 har antalet tjänster inom kommunikation ökat med 2,25 tjänster.

I nuvarande organisation är kommunikationsfunktionen i kommunen placerad på kommunledningsförvaltningen förutom tre förvaltningar. En centraliserad kommunikationsfunktion kan fullt ut nyttja de resurser och den spetskompetens som finns på ett effektivare sätt. Det skulle bli en förbättring av prioriteringar och samsyn kring de relevanta kommunikationsinsatser som behöver prioriteras. Vidare skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning på kommunikationsfrågorna och högre och jämnare kvalitet på det som produceras. Produktionen blir också mindre sårbar om fler jobbar tillsammans och kan avlasta varandra. Den kommunikativa kompetensen inom den kommunala organisationen skulle också öka. Utöver att effektivisera interna processer skulle en centraliserad organisation även kunna erbjuda karriärvägar för juniora kommunikatörer vilket saknas idag.

Det nya arbetssättet bedöms leda till att kommunikationsavdelningen kan minska med en eller två tjänster under en treårsperiod i samband med avslut av projektanställning eller egen uppsägning. Förutsättning för minskningen är att inga större utökningar sker i kommunikationsavdelningens uppdrag.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till KS för perioden augusti-dec 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar. I förslaget beräknas schablonmässigt 1 färre tjänst 2024 och 1 färre tjänst 2025.

Remissvar:

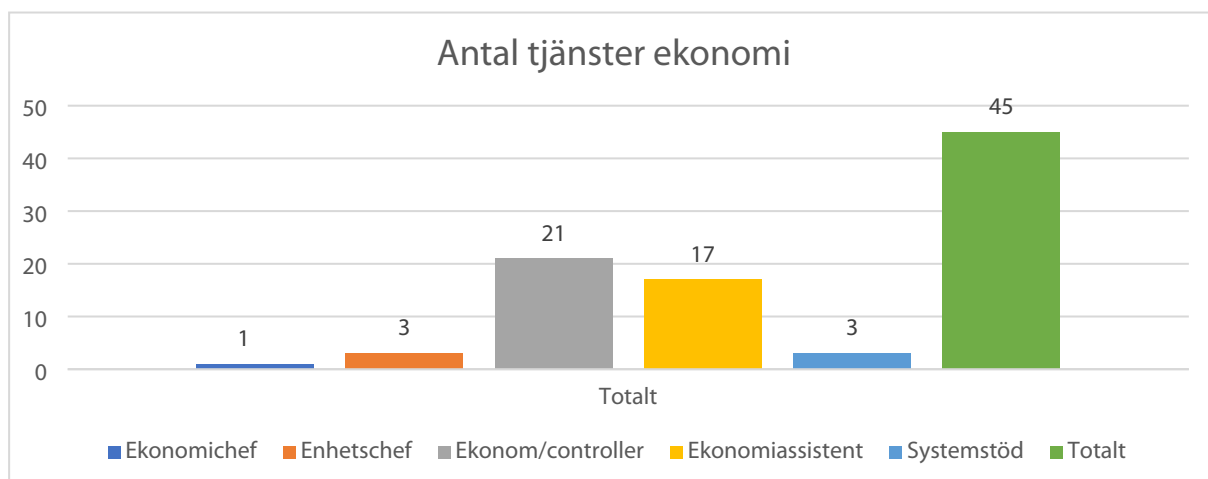
Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Förslag justering av budgetram

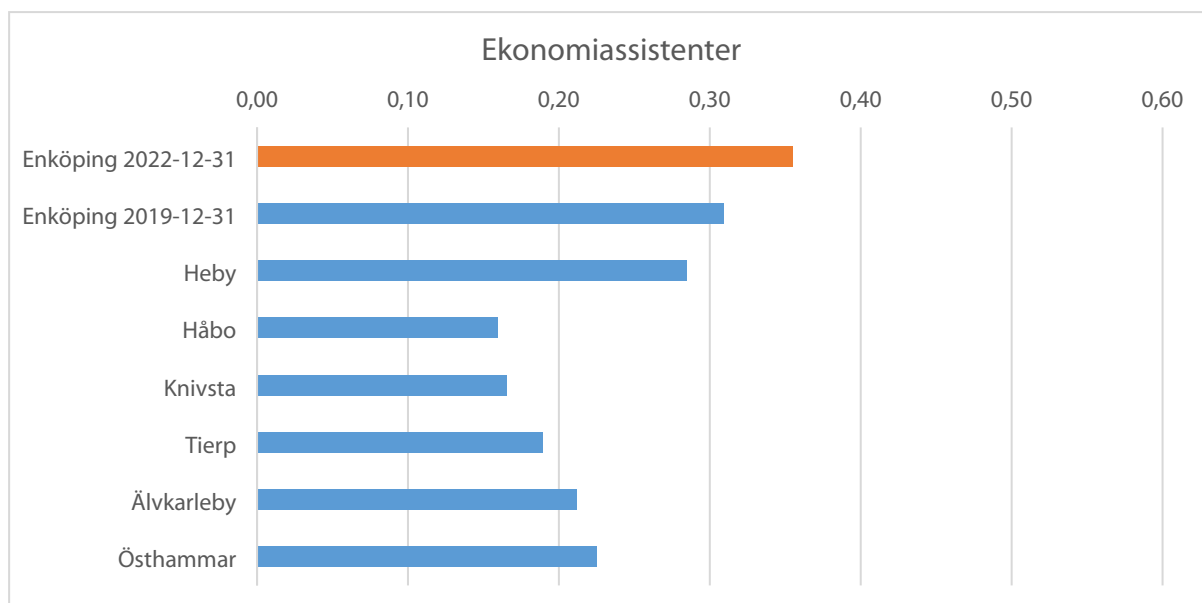
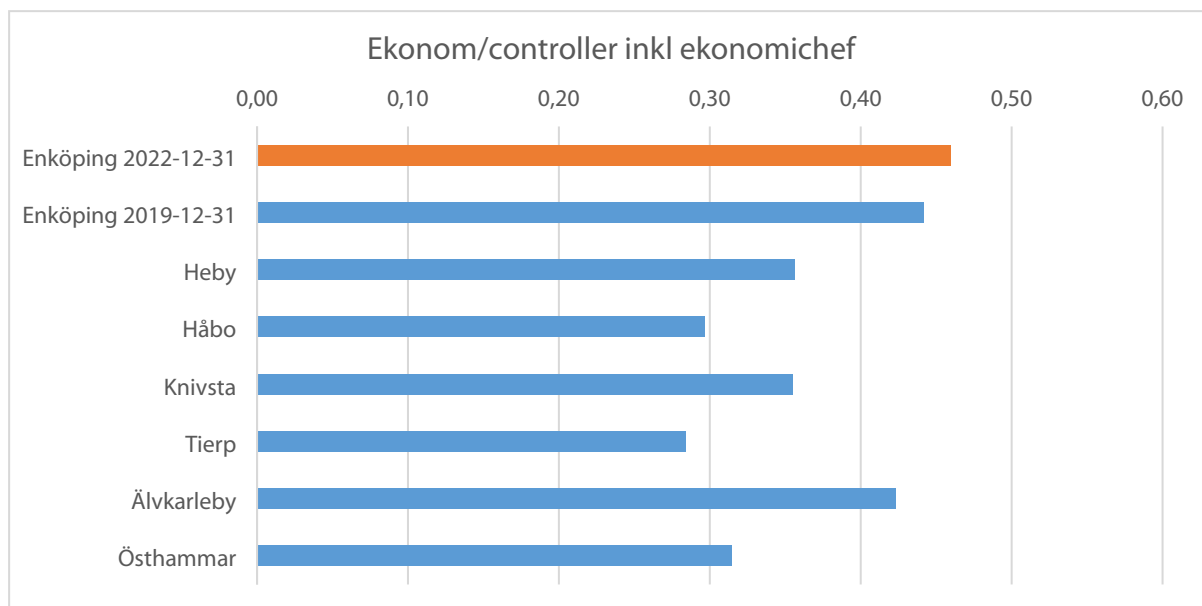
Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	- 1 976	-2 766 + 700	700	- 3 342
MBN	134	187		321
SN	138	193		331
TN	339	474		813
UAN	644	903		1 547
UPN	350	490		840
VON	371	519		890
Summa	0	700	700	1 400

Centralisering av ekonomifunktionen

Ekonomifunktionen i kommunen består av 45 tjänster varav 4 chefer, 21 ekonomer/controller, 17 ekonomiassistenter och 3 tjänster inom systemstöd. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Vid jämförelse med kommuner i Uppsala län från årsskiftet 2019/2020 framgår att Enköpings kommun har flest tjänster per invånare inom både ekonomer/controller och ekonomiassistenter. Vid årsskiftet 2022/2023 har antalet tjänster i förhållande till antalet invånare ökat i Enköpings kommun. Sedan årsskiftet 2019/2020 har antalet ekonomer/controller ökat med 2 tjänster och antalet ekonomiassistenter ökat med 3 tjänster.

Syftet med att centralisera ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på KLF är att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft. Ett gemensamt arbetssätt och en minskad sårbarhet skapar möjligheter till en tydligare styrning och ökad analysförmåga. Det skapar även en större möjlighet till kompetens- och karriärsutveckling inom ekonomifunktionen. Det nya arbetssättet bedöms leda till att ekonomifunktion kan minska med 3 tjänster under en treårsperiod genom pensionsavgång eller egen uppsägning.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till kommunstyrelsen för perioden augusti-dec 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon,

friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar. I förslaget beräknas schablonmässigt 1 färre tjänst 2024 och 2 färre tjänster 2025.

Remissvar:

Upplivelsenämnden: gällande centralisering av ekonomifunktionen bedömer nämnden att föreslagen ramflytt ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden är lägre. Nämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Upplivelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplivelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av ekonomifunktion, från besparingsförslaget ej beviljas.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	- 5 890	-8 245 + 785	1 570	- 11 780
MBN	360	504		864
SN	931	1 304		2 235
TN	714	1 000		1 714
UAN	1 326	1 855		3 181
UPN	1 443	2 021		3 464
VON	1 116	1 561		2 677
Summa	0	785	1 570	2 355

Systemstöd inom ekonomi/verksamhetsstyrning

Kommunen är i behov av ett kommunövergripande systemstöd inom ekonomi- och verksamhetsstyrning för att utveckla en analyskultur. Ett analysverktyg ger förutsättningarna för chefer och controllers att göra mer kvalificerade analyser inom sina verksamheter, både ur ett kvalitetsperspektiv och ekonomiskt perspektiv.

Förslaget innebär en permanent ökning av budgeten för kommunstyrelsen med totalt 1,5 miljoner kronor, fördelat på 0,5 miljoner kronor 2023 och 1 miljon kronor 2024.

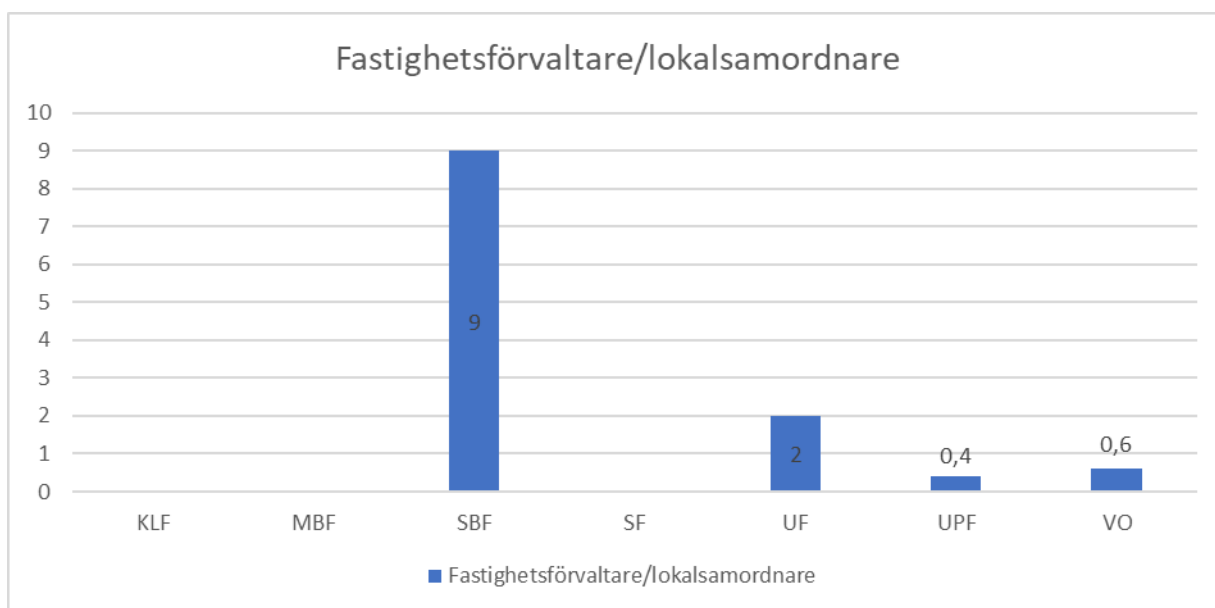
Justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
KS	-500	-1 000		-1 500
Summa	-500	-1 000	0	-1 500

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2024

Centralisering av lokalsamordnare

Idag har de större förvaltningarna lokalsamordnare i sina organisationer medan de mindre förvaltningarna saknar denna funktion. Genom att centralisera alla lokalsamordnare till samhällsbyggnadsförvaltningen skapar det förutsättningar för en bättre strategisk styrning gällande lokalbehovet inom kommunens verksamheter, kvalitetshöjande effekt samt minskad sårbarhet. Centraliseringen innebär att budgetram motsvarande 3 tjänster kommer flyttas över till samhällsbyggnadsförvaltningen från och med 1 januari 2024.

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till tekniska nämnden för perioden jan-dec 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar.

Remissvar:

Upplevelsenämnden: gällande centralisering av lokalsamordnare bedömer nämnden att 40 procent lokalsamordnare ska ramjusteras och inte 60 procent lokalsamordnare. Nämndens bedömning är att de faktiska lönekostnaderna för 40 procent lokalsamordnare ska utgöra föreslagen ramflytt. Det innebär att ramflytten ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden motsvarande 40 procent tjänst är lägre. Upplevelsenämnden föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att upplevelsenämndens begäran om att minska ramflytt med 0,15 miljoner kronor gällande centralisering av lokalsamordnare, från besparingsförslaget ej beviljas.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
TN		-2 461		-2 461
UAN		1 621		1 621
UPN		521		521
VON		319		319
Summa		0		0

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2025**Jämna ut investeringar mellan åren**

Kommunen har fortfarande en hög investeringsnivå i den långsiktiga investeringsplanen. När investeringsprojekten avslutas påverkas driftsbudgeten i form av ökade driftskostnader. Ett sätt att utjämna påverkan på driftsbudgeten är att sprida ut investeringars slutförande över olika år. Det medför också en jämnare fördelning av investeringsutgifter mellan åren vilket gynnar den finansiella riskspridningen när upplåning kan ske vid flera olika tidpunkter.

Om investeringar flyttas fram i tiden medför det att driftskostnaden beräknas minska med 10 miljoner kronor 2025 och att budgeten minskas med motsvarande.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
UPN			10 000	10 000
Summa	0	0	10 000	10 000

Förslag på effektiviseringsåtgärder som behöver utredas

Kommundirektören får i uppdrag att utreda effektiviseringsförslagen avtalstrohet, upphandling, taxor och avgifter, extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet, samordna fastighetskötsel och yttre skötsel samt centralisering av funktionen nämndsekreterare/registrator/arkivarie.

Kommundirektören ska återrapportera uppdraget att utreda effektiviserings-förslagen senast på kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-19.

Därefter behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024–2025 i senast mars 2024.

Avtalstrohet

Kommunen gör årligen inköp av produkter och tjänster motsvarande totalt cirka 1 100 miljoner kronor. Kommunen håller på att implementera ett sk spend-verktyg som kopplar samman alla fakturarader med kommunens avtal. Verktyget kan då visa vilka inköp som sker i eller utanför avtal. För närvarande är spend-verktyget inte fullt implementerat men utifrån antagandet att inköp motsvarande 200 miljoner kronor sker årligen utanför avtal kan kostnaderna minska med 20 miljoner kronor (10 procent). Antagandet baseras på att inköp som sker med avtal har konkurrensutsatts och därmed lägre priser.

Kommundirektören ger samtliga förvaltningar i uppdrag att under 2023 utreda vilka verksamheter som behöver öka avtalstroheten. Förslagen ska minska kostnaderna för köp av externa varor och tjänster med minst 10 miljoner kronor per år för 2023 och 2024.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	10 000	10 000		20 000
Summa	10 000	10 000		20 000

Upphandling

Kommunen gör 100-tals direktupphandlingar varje år och genomförs av respektive förvaltning med stöd av inköpsavdelningen på kommunledningsförvaltningen. Regelverket kring upphandlingar är komplex och kräver en viss kompetens. För att öka avtalstroheten i kommunen och därmed minska kostnaderna för inköp föreslås att inköpsavdelningen på kommunledningsförvaltningen tar en större roll i kommunens direktupphandlingar.

Kommundirektören ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under 2023 utreda möjligheterna att inköpsavdelningen tar en större roll i kommunens direktupphandlingar.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024.

Justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		785		785
Totalt		785		785

Taxor och avgifter

Kommunen har intäkter från taxor och avgifter motsvarande cirka 132 miljoner kronor varje år. Genom att höja taxor och avgifter (ej lagstyrda) med i genomsnitt 4,5 procent utöver eventuell ordinarie uppräkningsberäkning beräknas intäkterna öka med 5,9 miljoner kronor under 2024. En höjning av taxor och avgifter ska i möjligaste mån inte slå mot den enskilde.

Kommundirektören ger samtliga förvaltningar i uppdrag att under 2023 utreda vilka taxor och avgifter som kan höjas utöver eventuell ordinarie uppräkningsberäkning (jämföra med andra kommuner i närområdet och privata aktörer) samt förslag på nya taxor och avgifter där kommunen inte debiterar exempelvis inom markexploatering. Förslagen ska öka intäkterna med minst 5,9 miljoner kronor för 2024.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		5 900		0
Summa		5 900	0	0

Extern drift av restaurang, relax och gym på Pepparrottsbadet

Nettokostnaden för att driva restaurangen uppgår till 3 miljoner kronor (2,9 miljoner kronor i intäkter och 5,9 miljoner kronor i kostnader). Nettokostnaden för att driva relaxen uppgår till 3,1 miljoner kronor (0,8 miljoner kronor i intäkter och 3,9 miljoner kronor i kostnader). Nettokostnaden för att driva gymmet uppgår till 2,1 miljoner kronor (1,9 miljoner kronor i intäkter och 4,0 miljoner kronor i kostnader). Totalt uppgår nettokostnaden för att driva dessa verksamheter till 8,2 miljoner kronor.

Kommundirektören ger upplevelseförvaltningen i uppdrag att under 2023 utreda möjligheterna att låta externa aktörer driva restaurang, relax och gym för att minska kostnaderna med 8,2 miljoner kronor.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		8 200		8 200
Summa		8 200		8 200

Samordna fastighetsskötsel och yttre skötsel

För närvarande bedrivs fastighetsskötsel och yttre skötsel av samhällsbyggnadsförvaltningen, upplevelseförvaltningen och AB Enköpings hyresbostäder. Totalt uppgår kostnaderna för skötseln till cirka 42,5 miljoner kronor per år. Kostnaderna består exempelvis av inre fastighetsskötsel såsom felanmälningar, ronderingar, enklare underhåll som fastighetsskötare kan utföra, rensning av hängrännor mm. Yttre skötsel innefattar exempelvis gräsklippning, städning av yttre miljö, snöröjning, besiktning av lekutrustning mm. Genom att samordna skötseln mellan förvaltningarna och bolaget beräknas schablonmässigt kostnaderna minska med 4,25 miljoner kronor (10 procent) under perioden 2024–2025.

Kommundirektören ger samhällsbyggnadsförvaltningen och upplevelseförvaltningen i uppdrag att tillsammans med AB Enköpings hyresbostäder utreda under 2023 hur fastighetsskötsel och yttre skötsel kan samordnas för att minska kostnaderna med minst 4,25 miljoner kronor under 2024 och 2025.

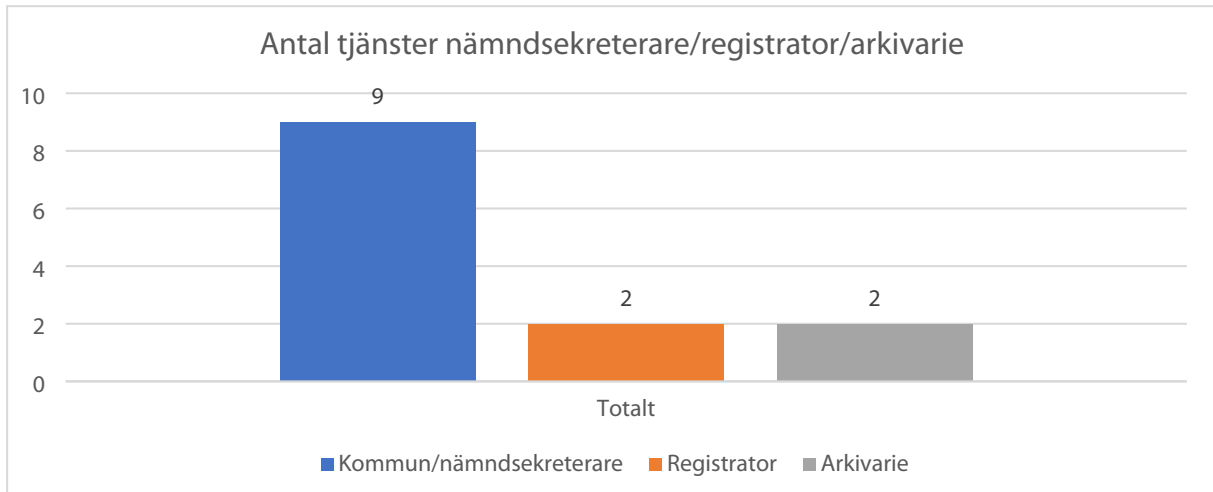
När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2024 och 2025.

Förslag justering av budgetram

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster		2 125	2 125	4 250
Summa		2 125	2 125	4 250

Centralisering av funktionen nämndsekreterare/registratorer/arkivarie

Funktionen för nämndsekreterare/registrator/arkivarie i kommunen består av 13 tjänster varav 9 kommun- och nämndsekreterare, 2 registratorer och 2 arkivarier. I antalet tjänster ingår även vakanta tjänster.

Kommunledningsförvaltningen har 2 kommunsekreterare, 1 registrator och 2 arkivarier. Samhällsbyggnadsförvaltningen har 2 nämndsekreterare och 1 registrator. Resterande förvaltningar har 1 nämndsekreterare.

Kommundirektören ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under 2024 utreda möjligheterna att centralisera nämndsekreterare och registratorer till kommunledningsförvaltningen under 2025.

När utredningen av uppdraget är klar behöver kommunfullmäktige fatta beslut om omfördelning av budgetramar för 2025.

Förslag på ändrad investeringsplan 2023–2027

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i följande uppdrag:

Bedöm hur nya befolkningsprognoser påverkar investeringsbehovet

Den senaste befolkningsstatistiken för Enköpings kommun visar att ökningstakten mattats av betydligt, främst under den andra halvan av 2022. Om prognosen för befolkningsökningen behöver skrivas ned påverkas kommunens investeringsbehov.

Uppdrag:

Se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten. Se också över hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget.

Utifrån den nya befolkningsprognosen som gjordes hösten 2022, har förvaltningarna granskat sina lokalbehovsplaner för att se om det finns investeringar som kan flyttas framåt i tiden då kommunens beräknade demografiska tillväxttakt har minskat. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna för kapitaltjänstkostnader minskar totalt med 0,7 miljoner kronor 2023. Kostnadsminskningen finns medtagen i de föreslagna effektiviseringsåtgärderna. Förändringen av kapitaltjänstkostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025–2026.

Analys har utifrån den nya befolkningsprognosen har för perioden 2023–2027 resulterat i att en grundskola med plan att tas i bruk 2025, har tagits bort från investeringsplanen (noll i investeringsutgiftsbudget) och förskolor har delvis flyttats fram i tiden.

Utgiftsökning av 2023 års skattefinansierade investeringar har skett med objekten: ledningsplats och inköp av byggnader för camping i Bredsand. Därutöver har projektkalkyler för planåren 2024–2027 uppdaterats för de investeringar som inte har ett genomförandebeslut från kommunstyrelsen.

Budgeten för skattefinansierade investeringar föreslås revideras för 2023 till 538,5 miljoner kronor och för perioden 2023–2027 till 3 109,3 miljoner kronor. Budgeten för taxefinansierade investering är oförändrad för 2023 och för perioden 2023–2027. Sammanställning enligt nedan:

Investeringsplan		Budget 2023 KF beslut 22-12-12	Nytt förslag budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Summa 2023– 2027
Taxefinansierad verksamhet								
Teknisk nämnd								
Vatten- och avloppsverksamhet (VA)	SP**)	240,3	281,8	363,8	472,4	458,1	439,4	2 015,4
Exploatering VA/ omvandlingsområden	SP**)	81,0	54,8	47,0	50,0	73,7	61,5	287,0
Summa taxefinansierad verksamhet		321,3	336,6	410,8	522,4	531,8	500,9	2 302,5
Summa skatte- och taxefinansierad verksamhet		844,9	875,2	1 184,7	1 263,2	1 139,5	949,2	5 411,8
Kommunala bolag								
EHB, Enköpings hyresbostäder AB	***)	231,0	178,0	248,0	204,0	213,0	136,0	979,0
ENA Energi AB	***)	35,0	49,8	21,4	17,5	9,0	81,0	178,7
Summa bolag		266,0	227,8	269,4	221,5	222,0	217,0	1 157,7
Totalt kommunkoncern		1 110,9	1 103,0	1 454,1	1 484,7	1 361,5	1 166,2	6 569,5

SP*)= samlingspost

SP**)=samlingspost delvis

***)=indikativ investeringsprognos

Kommunledningsförvaltningen
Maria Ekblad
maria.ekblad@enkoping.se

Bilaga 2, Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente

Ekonomifunktionen

Följande revideringar föreslås i 6 § Ekonomi och medelsförvaltning:

Styrelsen ska:

1. **ansvara för kommunens ekonomifunktion,**
2. **ansvara för ha hand om** kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade beslut för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar,
3. **ansvara för kommunens ha hand om övrig ekonomiska styrning och förvaltning.** I denna uppgift ingår bl.a. att se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett samt handha förvaltningen över de stiftelser som kommunstyrelsen är förvaltare för,

Kommunikationsfunktionen

Under rubriken "Särskilda uppgifter" föreslås följande bestämmelse läggas till:

Kommunikation

Styrelsen ansvarar för kommunens kommunikationsfunktion.

Styrelsen ansvarar för all extern och intern kommunikation samt den övergripande marknadsföringen.

Paragraf 68

Diarienummer 2023-290

Nämndremiss – Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att:

1. Ställa sig bakom miljö- och byggnadsförvaltningens bedömning och överlämnar den till kommunstyrelsen som sitt eget yttrande.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat förslag på ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2, på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Svar på remiss ska inkomma till kommunstyrelsen senast 28 april 2023.

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023. Kommunfullmäktige har också gett kommunstyrelsen i uppdrag att se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten och hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget utifrån den senaste befolkningsstatistiken. Kommunstyrelsen beslutade om samma uppdrag i sin årsplan med budget 2023. Kommunfullmäktige ska besluta om en ändringsbudget senast i juni 2023. Vård- och omsorgsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden har inkommit med begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor efter kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 beslutades.

Centraliseringen medför förändringar i kommunstyrelsens reglemente avseende kommunens ekonomifunktion respektive kommunikationsfunktion.

Ekonomifunktionen: Kommunstyrelsen ska ansvara för

- kommunens ekonomifunktion,
- kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade beslut för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel.

I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar,

- kommunens ekonomiska styrning och förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett samt handha förvaltningen över de stiftelser som kommunstyrelsen är förvaltare för.

Kommunikationsfunktionen: Kommunstyrelsen ska ansvara för

- kommunens kommunikationsfunktion,
- all extern och intern kommunikation samt den övergripande marknadsföringen.

Miljö- och byggnadsförvaltningens bedömning

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024-2025:

Miljö- och byggnadsförvaltningen har tittat på kostnaderna för minskad leasing. Vi konstaterar att leasingen utgörs av personlarm, kaffemaskiner och entrémattor, vilket innebär att besparingen skulle ha negativ påverkan på säkerhet och arbetsmiljö och därför borde tas bort från förslaget.

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024-2025:

Den reviderade investeringsplanen 2023 och plan 2024-2027 följer inte det behov som förvaltningen framfört tidigare avseende flygfotografering och utrustning som är en förutsättning för kartornas aktualitet och noggrannhet och för arbetet med en digital samhällsbyggnadsprocess. Förvaltningen önskar därför att planen justeras efter behoven, se tabell nedan.

Förslag till reviderat reglemente för kommunstyrelsen:

Miljö- och byggnadsförvaltningens ledningsgrupp medverkar i arbetet med risk- och möjlighetsanalys avseende centralisering av ekonomifunktionen och lyfter vikten av att säkerställa stödet till chefer och medarbetare. Förvaltningen har jämfört med andra förvaltningar ett ytterst litet administrativt stöd och en liten stab vilket innebär att varje chef och medarbetare har ett betydande delansvar i det gemensamma arbetet med exempelvis arbetsmiljö och säkerhet. En kartläggning av vilka uppgifter ekonomer/controllers har pågår och behöver beaktas i övergången från miljö- och byggnadsförvaltningen till

kommunledningsförvaltningen. Utöver detta har förvaltningen inga övriga synpunkter.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att miljö- och byggnadsnämndens budget för 2023 ändras från 24,9 mkr till 25,1 mkr dvs en ökning med 0,2 mkr. I ändringen ingår en tillfällig utökning av miljö- och byggnadsnämndens budget för 2023 med 700 tkr för arbete med livsmedelstillsyn. I ändringen ingår också effektiviseringsåtgärder som minskar nämndens budget med 522 tkr 2023 och 690 tkr 2024. Bland effektiviseringar finns centralisering avseende ekonom/controller och kommunikatör som medför att personalkostnader flyttas till kommunledningsförvaltningen. Kostnaden för ekonom/controller minskar med 360 tkr 2023 (delår) och 504 tkr 2024. Kostnaden för kommunikatörer minskar med 132 tkr 2023 (delår) och 186 tkr 2024.

Bland effektiviseringar finns också minskade leasingkostnader för avtal som inte är fördelaktiga och ska avslutas 2023, för nämndens del 30 tkr. Förvaltningen konstaterar att leasingen utgörs av personlarm, kaffemaskiner och entrémattor, vilket innebär att besparingen skulle ha negativ påverkan på säkerhet och arbetsmiljö och därför borde tas bort från förslaget.

Investeringsplanen stämmer inte med det behov förvaltningen framfört tidigare. Investeringarna avser dels flygfotografering och dels utrustning som är en förutsättning för kartornas aktualitet och noggrannhet och för arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen.

	Budget 2023 KF beslut 22-12-12	Nytt förslag budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Summa 2023– 2027
Förslag ändrad investeringsplan	1,2	1,2	0,0	0,5	1,2	0,0	2,9
Förvaltningens framförda behov	1,2	1,2	0,8	0,5	1,0	0,0	3,5

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Beslutet medför inte några sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Justerarnas signaturer

Intygas att kopian överensstämmer med originalet

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse remiss, 2023-03-16

Bilaga 1 Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024-2025 remiss version 2,
2023-03-14

Bilaga 2 Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, 2023-03-16

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, för åtgärd

Justerarnas signaturer

Intygas att kopian överensstämmer med originalet

Paragraf 72

Ärendenummer SN2023/127

Remiss- Ändringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Beslut

Socialnämnden antar förvaltningens svar som sitt eget och överlämnar till kommunstyrelsen med tillägget att om det besparingsförslag som redovisar inför Kommunfullmäktige kommer att innehålla jämförelser med andra, ska Enköping kommuns kostnader för försörjningsstöd per innevånare jämföras med andra kommuners kostnader för försörjningsstöd per innevånare.

Reservationer

Åsa Andersson (S), Ingun Sandström (S) och Alija Abdijevic (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilda yttranden

Frida Racksäter Nerback (V), instämmer i Åsa Andersson (S), Ingun Sandström (S) och Alija Abdijevic (S) yrkande.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har beslutat att:

- skicka förslag på ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2, på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden,
- svar på remiss ska inkomma till kommunstyrelsen senast 28 april 2023.

Socialförvaltningens bedömning

Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, enligt bilaga 1

I ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, framgår att socialnämnden får en minskad budgetram för 2023 med 3 681 tkr, för 2024 med 4 084 tkr och för 2025 med 2 605 tkr.

Detta inkluderar leasingkostnader, konsultkostnader, kostnader för ekonomiskt bistånd samt personalkostnader för kommunikatör och ekonomifunktioner.

Leasingkostnader 45tkr.

Förvaltningens bedömning är att leasingkostnaderna går att minska med 45 tkr. Dock består förvaltningens leasingkostnader främst av kostnader för kaffemaskiner, mattor samt personlarm varav kostnader för personlarm inte kan minskas.

Konsultkostnader 1 260 tkr

I förslaget framgår det att konsultkostnaderna för socialnämnden skall minskas med 945 tkr under 2023 samt 315 tkr under 2024. I förslaget framgår även att den föreslagna justeringen är baserad på föregående årsutfall och att konsultkostnader som ersatt vakanser inte inkluderats. Under 2022 hade socialnämnden en kostnad för konsulter motsvarande 7,1 mnkr. Hela detta belopp var kostnader för ersatta vakanser. Ca 1 mnkr var konsultkostnader för att genomföra ett uppdrag från kommunstyrelsen (KS 2021/916) att utreda nämndens volymer som underlag för ändringsbudget 2022. Då en kontrollertjänst var vakant behövdes en konsult anlitas för detta uppdrag.

Under 2023 har socialnämnden budgeterat ca 1,4 mnkr för konsulter som skall ersätta vakanser under våren.

Under 2024 har socialnämnden inte för avsikt att anlita några konsulter då samtliga rekryteringar förväntas avslutas under 2023.

Den föreslagna justeringen av budgetram för 2023 och 2024 skulle således innebära en neddragning av kostnader för ordinarie verksamhet motsvarande 945 tkr under 2023 samt 315 tkr under 2024.

Ekonomiskt bistånd 6 512 tkr

Förslaget om minskad budgetram baseras på en jämförelse med andra kommuner avseende utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare. Jämförelsen visar att i snitt utbetalas 1 202 kr/invånare i Enköping i jämförelse med 1 061 kr/invånare i riket samt 889 kr/invånare i Uppsala län.

Det är dock främst tre kommuner som drar ner snittet i länet. Knivsta med 255 kr/invånare, Östhammar med 297 kr/invånare samt Håbo med 610 kr/invånare.

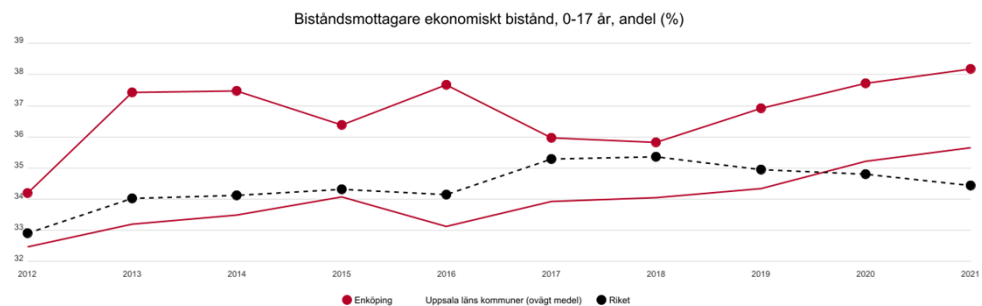
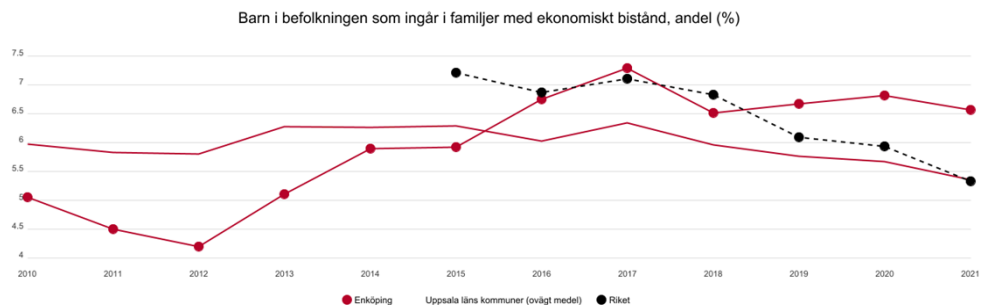
Älvkarleby betalar i snitt ut 1 088 kr/invånare medan Tierp och Uppsala ligger väsentligt högre än Enköping med 1 345 kr/invånare respektive 1 422 kr/invånare.

Normen för ekonomiskt bistånd (i förslaget kallat schablon) fastställs årligen efter beslut av riksdagen. Sedan drygt 20 år tillbaka finns det en riksnorm. Tidigare var det upp till varje kommun att fastställa normen för försörjningsstöd. Utöver normen

finns vägledning genom handbok från socialstyrelsen som grundligt beskriver lagstöd i beslutsfattandet samt ger stöd i den praktiska handläggningen. Nästan alla kommuner har beslutade riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Dessa beskriver vad den sökande har rätt till samt vilka krav som ska ställas på den bidragssökande. Ett exempel på variation mellan kommuners riktlinjer är godkända hyresbelopp som varierar över landet.

Enköping har en hög snittkostnad avseende belopp för hushåll som söker och får försörjningsstöd. Förvaltningen har konstaterat att Enköping har större hushåll än våra kommuner i närområdet vilket till del kan förklara skillnader. Förvaltningen ska ytterligare gå igenom nu gällande riktlinjer för att se om och i så fall vad som skiljer sig åt från andra kommuner och om det finns skäl att föreslå ändringar till socialnämnden.

Värt att notera är även att Enköpings kommun har en större andel barn som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd i jämförelse med Uppsala län men även i jämförelse med riket (se diagram nedan). Enköpings kommun har även en större andel biståndsmottagare i åldern 0–17 år i jämförelse med Uppsala län och även i jämförelse med övriga riket (se diagram nedan).

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd har sedan mitten av 2022 minskat i Enköpings kommun. Den minskade kostnaden beror i första hand på att antalet utbetalningshushåll har blivit färre under andra halvåret 2022 och denna nedgång

har även fortsatt under början av 2023.

Bakgrunden till att färre idag uppbär försörjningsstöd är att fler blivit självförsörjande vilket i sin tur beror på flera faktorer bl.a. en god samverkan mellan socialförvaltningen, arbetsmarknadsenheterna och arbetsförmedlingen, en förstärkt bemanning som medför ökad möjlighet till kontroll men också ökad kvalitet i stödet till den enskilde för att uppnå självförsörjning. Det är också färre hushåll som söker försörjningsstöd idag jämfört med åren 2020-2022.

Socialnämndens bedömning är att en justering av budgetramen för 2023–2025 är motiverad utifrån genomförda förändringar av bemanning och arbetssätt vilket leder till kortare perioder som hushållen har behov av ekonomiskt bistånd samt färre felaktiga utbetalningar. Detta i sin tur påverkar snittkostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare. Även antalet utbetalningshushåll har minskat med anledning av ovanstående förändringar.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd påverkas dock till väldigt stor del av konjunkurläget och arbetslöshet. Därför är det svårt att säga hur stor effekt detta kommer ha på snittkostnaden för ekonomiskt bistånd men ambitionen att Enköpings kommun skall närma sig rikssnittet för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare.

Centralisering av kommunikationsfunktion 318 tkr

Förslaget att centralisera kommunikationsfunktionen innebär för socialnämnden en justering av budgetram för 2023 med 132 tkr och för 2024 med 186 tkr. I nuvarande organisation är funktionen placerad på kommunledningsförvaltningen och socialnämnden betalar lönekostnad motsvarande 0,5 årsarbetare.

Socialnämndens bedömning är att detta inte innebär någon förändring i praktiken.

Centralisering av ekonomifunktionen 2 235 tkr

Förslaget att centralisera ekonomifunktionen innebär för socialnämnden en justering av budgetram för 2023 med 931 tkr och för 2024 med 1 304 tkr.

Under 2022 och delar av 2023 har socialnämnden haft vakanser inom ekonomifunktionen som man behövt tillsätta med konsulter.

Socialnämndens bedömning är att en centralisering av ekonomifunktionen skulle leda till en minskad sårbarhet vid vakanser som i nuvarande organisation kan slå väldigt hårt mot respektive nämnd.

Socialnämnden anser dock att det är av stor vikt att ekonomifunktionerna även fortsättningsvis har goda kunskaper inom IFO-verksamhetens olika områden för att kunna erbjuda ett fortsatt bra stöd. Ekonomifunktionerna behöver ha ett fortsatt nära samarbete med respektive förvaltning och vara lyhörda och tillmötesgående med verksamheternas behov.

Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2

Socialnämndens bedömning är att en centralisering av kommunikationsfunktion och ekonomifunktion är positiv under förutsättning att goda kunskaper inom IFO-verksamhetens olika områden säkerställs samt att de centrala funktionerna inom ekonomi har ett fortsatt nära samarbete med verksamheten där man är lyhörd och tillmötesgående avseende verksamheternas behov.

Vad gäller kommunikationsfunktionen så ser nämnden inte att det blir någon förändring då denna funktion redan idag finns centralt.

Sammanfattning

Socialförvaltningen anser inte att den föreslagna budgetjusteringen avseende konsultkostnader för 2023 och 2024 motsvarande 1 260 tkr är rimlig med anledning av att konsultkostnader för att ersätta vakanser inte skulle inkluderas. Samtliga konsultkostnader för socialförvaltningen under 2022 avsåg ersättningar för vakanser.

Socialförvaltningen ställer sig bakom den föreslagna ramjusteringen avseende ekonomiskt bistånd men anser att det bör framgå att det är de förändringar i bemanning samt arbetssätt som genomförts under 2022 som motiverar justeringen.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till en centralisering av kommunikationsfunktion och ekonomifunktion under förutsättning att goda kunskaper inom IFO-verksamhetens olika områden säkerställs samt att de centrala funktionerna inom ekonomi har ett fortsatt nära samarbete med verksamheten där man är lyhörd och tillmötesgående avseende verksamheternas behov.

Vad gäller kommunikationsfunktionen så ser förvaltningen inte att det blir någon förändring då denna funktion redan idag finns centralt.

Socialförvaltningen anser att ramjustering för nämnden skall ändras till

2023: 2 736 tkr

2024: 3 769 tkr

2025: 2 605 tkr

Ajournering

Socialnämnden ajournerar sig i fem minuter för enskilda överläggningar.

Yrkanden

Åsa Andersson (S), Ingun Sandström (S) och Alija Abdijevic (S) yrkar att följande stycken stryks ur remissvaret:

Andra stycket från slutet som börjar med: *"Socialnämndens bedömning är att en justering..."*

Sista stycket som börjar med: *"Kostnaderna för ekonomiskt bistånd..."*

I stället ersätts dessa stycken med följande text:

Socialnämndens bedömning är att en besparing på försörjningsstöd under perioden 2023 – 2025 inte är motiverad då beräkningarna i underlaget är tvivelaktiga samt att nämndens förebyggande uppdrag att få människor i försörjning inte tillskjuts mer resurser. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd påverkas dessutom av ett allmänt konjunkturläge och arbetslösheten vilket ytterligare försvårar beräkningar. Mot denna bakgrund ser socialnämnden inte att besparingar kan genomföras utan att det skulle ha stor negativ inverkan på individer som uppbär försörjningsstöd.

Tuija Rönnback (NE) yrkar på att vi kompletterar SN svar med att: om det besparingsförslag som redovisar inför Kommunfullmäktige kommer att innehålla jämförelser med andra, ska Enköping kommuns kostnader för försörjningsstöd per innevånare jämföras med andra kommuners kostnader för försörjningsstöd per innevånare.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, dels förvaltningens förslag, dels Åsa Andersson (S), Ingun Sandström (S) och Alija Abdijevic (S) yrkande.

Ordförande ställer förslagen mot varandra, fann att socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Omröstning begärs och ska genomföras.

Därefter tar socialnämnden ställning till Tuija Rönnbacks (NE) tilläggsyrkande.

Omröstning

Ordförande meddelar följande omröstningsordning: JA-röst till förvaltningens förslag. NEJ-röst till Åsa Andersson (S), Ingun Sandström (S) och Alija Abdijevic (S) yrkande.

Namn	JA-röst	NEJ-röst	Avstår
Yvonne Bromeé (M)	X		
Gabriel Sherif (C)	X		
Madlin Marouki (KD)	X		
Rose Adan Hassan (MP)	X		
Åsa Andersson (S)		X	
Ingun Sandström (S)		X	
Alija Abdijevic (S)		X	
Christer Nyström (M)	X		
Tuija Rönback (NE)	X		
Antal:	6	3	0

Med 6 JA-röster mot 3 NEJ-röster beslutar socialnämnden enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner att socialnämnden bifaller Tuija Rönbacks (NE) tilläggsyrkande.

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Paragraf 41

Ärendenummer TF2023/439

Remiss - Ändringsbudget 2023 samt ändring av reglemente

Beslut

1. Tekniska nämnden antar samhällsbyggnadsförvaltningens remissvar som sitt eget.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservationer

Lars Engelberg (S), Johan Engwall (S) och Marie Ekberg (S) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Vi anser att kommundirektörens besparingsuppdrag på 55,4 miljoner med råge redan har uppnåtts genom förändrad skatteprognos + 36,2 miljoner kronor, outnyttjad elbudget ca +50 miljoner kronor och ca +13 miljoner kronor i elstöd. Dessutom har kommunen under 2022 gjort ett positivt resultat på ca 210 miljoner och att då tvingas skapa otrygga miljöer genom släkt gatubelysning, stängda lekplatser och byggande av en underhållsskuld för att kunna göra ett ännu större resultat tycker vi inte är att verka i medborgarnas intresse.

Särskilda yttranden

Krister Larsson (M), Ingvar Magnusson (NE), André Nyman van der Kaay (C), Anders Ottosson (KD), Karin Tempelman (MP) lämnar följande yttrande:

Beroende det omfattande underlaget och den korta handläggningstiden så kan det finnas delar i förslaget som kan behöva revideras eller omprövas när arbetet med besparingar fortsätter i nästa steg.

Karin Tempelman (MP) lämnar följande yttrande:

I materialet ges förslag om att sänka kravet på andel ekologisk mat i kommunens verksamhet från målet 31,5% till endast 20%. Det är inte i den riktningen en ekologiskt hållbar kommun ska gå, dessutom är Måltidsservice fortfarande drygt 6% från måluppfyllelse. Kommunfullmäktige har ett seriöst och viktigt övergripande mål att alla verksamheter ska sträva mot ökad ekologisk hållbarhet, SBF kan göra bättre! I Kolada framgår att våra grannkommuner ligger långt över oss redan; Uppsala 54%, Strängnäs 49%, Västerås 50%, för att nämna några. Sett till snittet i Sverige ligger vi i botten bland de sämsta 25%. Istället för att sänka målet bör det

öka. Ekologisk mat har heller inte ökat lika mycket i pris* som konventionellt odlad mat, så prisargumentet verkar mycket tveksamt. *enligt KRAV 23/11-2022

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling för att minska kostnader och öka intäkter för 2023. Kommunfullmäktige har också gett kommunstyrelsen i uppdrag att se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten och hur förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget utifrån den senaste befolkningsstatistiken. Till följd av det har kommunstyrelsen tagit fram ett förslag som de har skickat på remiss till övriga nämnder, se bilaga 1.

Kommunstyrelsen beslutade att:

1. skicka förslag på ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2, på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden,
2. svar på remiss ska inkomma till kommunstyrelsen senast 28 april 2023.

Kommunfullmäktige ska besluta om ändringsbudgeten senast i juni 2023.

Med anledning av kort tidplan för att arbeta fram effektiviseringsförslag har vissa åtgärder beräknats utifrån antaganden och schabloner. I enstaka fall har ingen beräkning gjorts på grund av hög komplexitet, men bedöms leda till kostnadsminskningar eller intäktsökningar på sikt.

Budget 2023 (mnkr)	Budgetram beslutad i KF 2022-12-12	Ny budgetram 2023	För- ändring
Kommunfullmäktige och revision	-13,1	-13,1	0
Kommunstyrelse	-176,7	-180,6	-3,9
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-46,8	0
Överförmyndarverksamhet i gemensam nämnd	-4,8	-4,8	0
Miljö- och byggnadsnämnd	-24,9	-25,1	-0,2
Socialnämnd	-276,4	-272,7	3,7
Teknisk nämnd	-148,1	-139,3	8,8
Upplivelsenämnd	-164,3	-161,2	3,1
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 349,2	-1 346,8	2,4
Valnämnd	-0,3	-0,3	0
Vård- och omsorgsnämnd	-967,7	-963,1	4,6
Skattefinansierad verksamhet	-3 172,4	-3 153,8	18,5
VA	0,0	0,0	0
Taxefinansierad verksamhet	0,0	0,0	0
Summa styrelser och nämnder	-3 172,4	-3 153,8	18,5
Centrala poster	8,8	-12,7	-21,5
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0
Verksamhetens nettokostnader	-3 163,6	-3 166,5	-3,0
Skatteintäkter	2 483,9	2 482,7	-1,2
Generella statsbidrag	740,6	759,6	-19,0
Finansiella poster	-44,8	-23,7	21,1
Årets resultat	16,2	52,1	35,9

Bilden ovan visar förslag till ramjustering av budget för år 2023. För budgetår 2023 föreslås ramjusteringar gällande driftsbudgeten utifrån föreslagna förändringarna, vilket medför att tekniska nämndens budget minskas från 148,1 miljoner kronor till 139,3 miljoner kronor. Det är en minskning med 8,8 miljoner kronor.

För år 2024 föreslås en ökning av ram med 1,5 miljoner kronor kopplat till momsättersökning av fastigheter och år 2025 föreslås en minskning av ram med 0,8 miljoner kronor.

Tabellen nedan visar summeringen av ramjusteringarna utifrån föreslagna effektiviseringsåtgärder.

Nämnd [tkr]	2023	2024	2025	Totalt
Centrala poster	15 500	30 510	5 625	51 635
Finansiella poster	21 118	267	419	21 804
KS	- 3 969	-9 686	2 270	- 11 385
MBN	522	690	0	1 212
SN	3 681	4 084	2 605	10 370
TN	8 833	-1 530	826	8 129
UAN	2 389	4 565	0	7 434
UPN	3 083	2 974	10 000	16 057
VON	4 621	2 332	0	7 073
Summa	55 778	34 206	21 745	111 729

Samhällsbyggnadsförvaltningen har analyserat hur föreslagna justeringar av budgeten påverkar förvaltningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen finansieras via ramtilldelning, internhyror, taxor och avgifter, ersättningar för måltider och ersättningar för städ. Det är av den anledningen viktigt att säkerställa hur föreslagna besparingar påverkar ramtilldelningen för Teknisk nämnd. Vissa av de föreslagna åtgärderna kommer att påverka andra nämnder genom exempelvis längre internhyra och därav bör ramtilldelningen justeras för dessa nämnder. Föreslagna besparingar har Teknisk nämnd rådighet över, men besparingen kan alltså påverka andra nämnder också.

Det korta tidsperspektivet, år 2023, gör det utmanande för tekniska nämnden att hantera förändring av budget. Årets planering för att nå satta mål är igång på förvaltningen, vilket gör det svårt att minska kostnaderna inom vissa områden. Av de budgetändringar som föreslås år 2023 kan förvaltningen hantera en justering som påverkar förvaltningens verksamheter med -3,4 miljoner kronor. År 2024 kan förvaltningens verksamheter göra budgetjusteringar med -2,2 miljoner kronor och år 2025 med -0,8 miljoner kronor. Dock bör fördelningen av budget ses över så justering av sker utifrån att förvaltningens ansvar påverkar andra nämnders budget kopplat till exempelvis internhyra.

Besparingarna som direkt påverkat förvaltningen finns beskrivna i bilaga 1, Ändringsbudget 2023 och plan 2024-2025.

Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente är i linje med förvaltningens uppfattning.

Bilaga 1: Remiss ändringsbudget 2023 samt ändring av reglemente (2023-04-11 KS § 88)

Bilaga 2: Tekniska nämndens analys Ändringsbudget 2023 och plan 2024-2025

Bilaga 3: Analys av påverkan för park- och naturenheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden antar samhällsbyggnadsförvaltningens remissvar som sitt eget.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

Ärendet lämnas utan ställningstagande.

Beslutsgång

Ajournering 11.05-11.25.

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Remiss Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente

Beslut

Upplevelsenämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och lämnar över det till kommunstyrelsen för vidare hantering med följande tillägg:

1. Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Det går inte att säkerställa att verksamhetskunskapen om förvaltningens olika specifika delar samt att lyhördheten för det verksamhetsnära behovet försvinner. Vi ser alltför stora risker med att detta inte kan säkerställas vilket i sin tur kan resultera i att förvaltningen på sikt ser behov att anställa egna ekonomer för att täcka uppdamt behov. I en redan ekonomiskt ansträngd verksamhet vore detta förödande.

Upplevelsenämndens bedömning är att kommunikationsfunktionen inte ska centraliseras. Förslaget att centralisera förvaltningens kommunikatör har redan tidigare undersökts. Undersökningen visade redan då att den verksamhetsnära kommunikationsfunktionen behöver finnas kvar inom upplevelseförvaltningen.

2. Att enprocentskonsten inte följer med i eventuella fördyringar av kommunens olika byggnadsprojekt utan gäller för den ursprungliga budget som satts för respektive projekt.

Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet om enprocentskonsten.

Beskrivning av ärendet

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunstyrelsen fått ett antal riktade uppdrag. Ett av dessa uppdrag är att frigöra resurser genom effektivisering. Effektiviseringen ska ge vinster som motsvarar det belopp som finns under centrala poster motsvarande 55,4 miljoner kronor. Vid behov fattas politiska beslut i respektive nämnd. Arbetet

ska i ett första skede ge underlag för beslut om en ändringsbudget på fullmäktigesammanträdet senast i juni 2023.

På uppdrag av kommundirektören har ekonomichefen tagit fram en handlingsplan med förslag till effektiviseringsåtgärder motsvarande 100 miljoner kronor för perioden 2023–2025.

Föreslagna effektiviseringsåtgärder skulle innebära en ramjustering för upplevelsenämnden med 3,1 miljoner kronor år 2023, 3,0 miljoner kronor år 2024 och 10,0 miljoner kronor år 2025.

Förslag ramjusteringar upplevelsenämnden (Tkr)	2023	2024	2025	Totalt
Investering tas i drift senare under året än planerat	1 100			1 100
Leasingkostnader maskiner, inventarier och textilier	170			170
Kostnader för konsulter inom administration, utredning och projektledning	80	27		107
Kommunikatörer	290	405		695
Ekonomifunktionen	1 443	2 021		3 464
Lokalsamordnare		521		521
Joar blå förskjuten tidplan			10 000	10 000
	3 083	2 974	10 000	16 057

Upplevelsenämnden har nu getts möjlighet att yttra sig över förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 i de delar som berör nämndens verksamhet och ekonomi och förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente senast den 28 april 2023, KS beslut 2023-04-11 §88.

Följande förslag på åtgärder berör upplevelsenämnden:

- Investeringar

Kommunen har flera större investeringsprojekt planerade under de kommande tre åren. När investeringsprojekten avslutas påverkas driftsbudgeten i form av bland annat ökade amorteringskostnader, räntekostnader och driftskostnader. Ett sätt att minska påverkan på driftsbudgeten är att jämna ut investeringar mellan åren, vilket leder till lägre lånebehov och därmed lägre räntekostnader. Ett annat sätt är att ta investeringen i bruk senare under året än vad som budgeterats. Därmed förskjuts drifts-, amorterings- och räntekostnader och ett tillfälligt överskott uppstår.

- Minskade kostnader för leasing och konsulttjänster

Leasing kan vara en mer kostsam finansiering än att köpa varan eller tjänsten. Förslaget är att minska nämndernas budget genom att se över och avsluta

leasingavtal som inte är lönsamma. Kostnader för konsulter inom administration, utredning och projektledning föreslås minska.

- Centralisering av tjänster

Funktionerna kommunikation, ekonomi och lokalsamordning föreslås centraliseras till kommunledningsförvaltningen för att minska kostnaderna, skapa effektivare arbetssätt och minska sårbarheten. Detta innebär en flytt av budgetmedel mellan två organisatoriska enheter.

Förvaltningens bedömning

Upplevelseförvaltningens förslag till yttrande

Sammanfattning

En budget i balans, effektiva arbetssätt och minskad sårbarhet är viktigt. De föreslagna tillfälliga effektiviseringarna som gäller investeringar går att genomföra. Minskade driftskostnader på utpekade konton och ramflytt av tjänster kommer, om det genomförs, att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Förslaget till effektiviseringsåtgärder har delvis tagits fram genom schablon vilket innebär en faktisk besparing för upplevelsenämnden på totalt 0,6 miljoner kronor. Det motsvarar en tjänst. Förvaltningens bedömning är att kostnader för leasing och konsulttjänster motsvarande 0,3 miljoner kronor inte kommer kunna minskas inom förslaget område utan kommer istället behöva tas från nämndens kärnverksamhet. Förvaltningens bedömning är att föreslagen ramflytt för centralisering av vissa tjänster är för högt räknad med 0,3 miljoner kronor och att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2023

Investeringar som ger minskad drift

Investering Korsängsfältet

För perioden 2023–2027 har projektkalkyler uppdaterats för investeringar. Förändringen av investeringsplanen 2023–2027 medför att driftskostnaderna minskar under 2023. Förändringen av driftskostnaderna för 2024 och framåt hanteras i ordinarie budgetprocess för budget 2024 med plan 2025-2026. I ändringsbudgeten minskas driftskostnaderna med 1,1 miljoner kronor under 2023 för upplevelsenämnden.

Upplevelsenämndens besparing avser investeringen omklädningsrum korsängsfältet. I och med att tidplanen för denna investering har förskjutit minskas driftskostnaden, som i huvudsak består av hyreskostnad, med 1,1 miljoner kronor under 2023. Detta var känt redan vid budgetläggningen för 2023 och är avsatt särskilt i upplevelsenämndens budget. Därmed är upplevelseförvaltningens bedömning att åtgärden är genomförbar och medför en tillfällig besparing för 2023.

Leasingkostnader

Effektiviseringsförslaget är beräknat på att leasingkostnaderna av maskiner, inventarier och textilier (exkl. fordon och IT-utrustning) ska minska permanent med cirka 30 procent i kommunen år 2023. Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av leasingkostnader från föregående år vilket för upplevelsenämndens del är beräknat till 0,17 miljoner kronor.

Upplevelsenämndens leasingkostnader omfattar främst publik verksamhet som entrémattor, frotté för besökare i Pepparrottsbadet, museets samlingsregister, kortläsare för betalning, trygghetslarm och städmaskin i idrotthuset där personalen själva städar.

Upplevelseförvaltningens bedömning är att det inte är möjligt att minska leasingkostnaderna med 30 procent. Alla leasingavtal kommer att ses över och bedömas för att om möjligt minska kostnaderna. Dock har nyligen en översyn gjorts av kostnaderna. Beloppet kommer att behöva hanteras genom andra budgetposter. Upplevelseförvaltningen bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Konsultkostnader

Effektiviseringsförslaget innebär att budgeten för konsultkostnader inom administration, utredning och projektledning ska minskas permanent med 40 procent under perioden 2023–2024. Nämndernas budgetramar föreslås minska baserat på utfallet av konsultkostnader från föregående år, vilket för upplevelsenämnden är beräknat till 0,08 miljoner kronor år 2023 och 0,027 miljoner kronor år 2024.

Upplevelsenämndens konsultkostnader består främst av intern debitering till samhällsbyggnadsförvaltningen för parkguidning och fornvård. Kostnaden för fornvård täcks av ett bidrag på motsvarande belopp. De externa kostnaderna för konsulter uppgår till 0,1 miljoner kronor i nämndens budget för 2023 och omfattar

klimatkontroll för museets samlingar, fornvård av hållristningar, miljörevision, framtagande av turistkarta samt beräkning av bidrag till studieförbunden.

Bedömningen är att det inte är möjligt att minska konsultkostnaderna med 40 procent. Merparten av de konsultkostnader nämnden har avser specialistkompetenser som inte går att minska och där konsekvensen vid besparing blir att exempelvis kulturvärden kan gå förlorade.

Upplevelseförvaltningen bedömer att den föreslagna effektiviseringen istället kommer att innebära en besparing på upplevelsenämndens kärnverksamhet.

Centralisering av kommunikationsfunktionen

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till kommunstyrelsen för perioden augusti-december 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar.

Upplevelseförvaltningens bedömning är att ramjusteringen är genomförbar.

Centralisering av ekonomifunktionen

Förslaget innebär en permanent ramjustering i budgeten motsvarande personalkostnader från nämnderna till kommunstyrelsen för perioden augusti-december 2023 och helår från 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar.

Upplevelseförvaltningens bedömning är att ramflytten ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden är lägre. Upplevelseförvaltningen föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Den kostnad som avser ekonom inom fastighet som ingår i internhyran har upplevelseförvaltningen inget att invända emot. Det gäller under förutsättning att den justeras på motsvarande sätt i internhyresmodellen med minskat administrativt påslag på hyrorna.

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2024

Centralisering av lokalsamordnare

Föreslagen centraliseringen innebär att budgetram för procentuell del av lokalsamordnare kommer flyttas över till samhällsbyggnadsförvaltningen från och

med 1 januari 2024. I beräkningen av personalkostnader ingår lön, semesterersättning, löneökning, PO-pålägg, dator, telefon, friskvård, kompetensutveckling samt planeringsdagar.

Upplevelseförvaltningen har en kombinerad tjänst fördelad på 60 procent projektledare och 40 procent lokalsamordnare. I förslaget föreslås en ramflytt på 0,52 miljoner kronor för 2024.

Upplevelseförvaltningens bedömning är att de faktiska lönekostnaderna för 40 procent lokalsamordnare ska utgöra föreslagen ramflytt. Det innebär att ramflytten ska minska med 0,15 miljoner kronor då den faktiska lönekostnaden motsvarande 40 procents tjänst är lägre. Upplevelseförvaltningen föreslår att de faktiska lönekostnaderna ska utgöra föreslagen ramflytt.

Effektiviseringsåtgärder som föreslås att påbörjas under 2025

Jämna ut investeringar mellan åren

Investering Joar Blå

I beslutad investeringsplan 2023–2027 ska investeringen för Joar Blå tas i bruk 2025. Utifrån reviderad tidplan kommer investeringen av Joar Blå att tas i bruk 2026. Det medför att driftskostnaden beräknas minska med 10 miljoner kronor för år 2025 och att budgeten minskas med motsvarande för år 2025. Därmed uppstår en tillfällig besparing år 2025.

Upplevelseförvaltningens bedömning är att åtgärden är genomförbar. Investeringen omfattar renovering av Joar Blå och en omställning till kulturhus Joar.

Förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente

Upplevelseförvaltningen har inget att invända på detta förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på remiss om förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024-2025 och förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente daterad 2023-04-17

Tjänsteskrivelse Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 KS2023/114 daterad 2023-03-16

Förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, remissversion 2 daterad 2023-03-14

Förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente, daterad 2023-03-16

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens sammanträde den 11 april 2023 § 88

Förvaltningens förslag till upplevelsenämnden

Upplevelsenämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och lämnar över det till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Arbetsutskottets förslag till upplevelsenämnden

Upplevelsenämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och lämnar över det till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Yrkanden

Linda Johansson (S) och ordförande Kristina Eriksson (KD) yrkar på följande tillägg:

Upplevelsenämnden anser att centraliseringen av ekonomer, ekonomiassistenter, lokalsamordnare och kommunikatör inte ska genomföras.

Det går inte att säkerställa att verksamhetskunskapen om förvaltningens olika specifika delar samt att lyhördheten för det verksamhetsnära behovet försvinner. Vi ser alltför stora risker med att detta inte kan säkerställas vilket i sin tur kan resultera i att förvaltningen på sikt ser behov att anställa egna ekonomer för att täcka uppdamt behov. I en redan ekonomiskt ansträngd verksamhet vore detta förödande.

Upplevelsenämndens bedömning är att kommunikationsfunktionen inte ska centraliseras. Förslaget att centralisera förvaltningens kommunikatör har redan tidigare undersökts. Undersökningen visade redan då att den verksamhetsnära kommunikationsfunktionen behöver finnas kvar inom upplevelseförvaltningen.

Anna Juhlin och Georges Rönnback, Nystart Enköping

Yrkar på följande förslag till effektiviseringsåtgärder:

Vi yrkar på att enprocentskonsten inte följer med i eventuella fördyringar av kommunens olika byggnadsprojekt utan gäller för den ursprungliga budget som satts för respektive projekt.

Beslutsgång

Upplevelsenämnden yrkar enhälligt bifall till förvaltningens beslut, samt Linda Johansson (S) och Kristina Eriksson (KD) tilläggsyrkande.

Därefter ställer ordförande bifall mot avslag på Anna Juhlins (NE) och Georgos Karras Rönnback (NE) tilläggsyrkande.

Upplevelsenämnden godkänner beslutsgången.

Ordförande finner att Anna Juhlins (NE) och Georgos Karras Rönnback (NE) tilläggsyrkande bifalles.

Kopia till:
ks.dia@enkoping.se

Paragraf 58

Ärendenummer UAN2023/472

Svar på remiss om ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 8,4 miljoner kronor för att rätta till den beräkningsmiss som låg till grund för nämndens budget 2023
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för egen del

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande daterat 2023-04-13 som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.
2. Under förutsättning att kommunfullmäktige tilldelar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden en utökning av ram med minst 8,4 miljoner kronor anses uppdraget till förvaltningen om att arbeta bort underskottet (14 december 2022, paragraf 191, punkt 2) genomfört.

Reservationer

Johan Enfeldt (S) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Malin Englund (V) reserverar sig till förmån för Johan Enfeldts yrkande.

Beskrivning av ärendet

Den 12 april 2023 inkom kommunstyrelsen med förslag till ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente. Svaret på remissen ska inkomma till kommunstyrelsen senast 28 april 2023

Av de föreslagna ändringarna berörs utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden av följande ramjusteringar*:

- Centralisering av lokalsamordnare (**2024:** -1621 tkr)
- Centralisering av ekonomifunktion (**2023:** -1455 tkr, **2024:** -2036 tkr)
- Centralisering av kommunikationsfunktionen (**2023:** -494 tkr **2024:** -692 tkr)
- Konsultkostnader: **2023:** -650 tkr, **2024:** -216 tkr)
- Leasing: (**2023:** -190 tkr)
- Investeringar som ger minskad drift utifrån ny befolkningsprognos: (**2023:** +400 tkr).

* Observera att i ovanstående tabell indikeras föreslagna ramminskningar med ett minus (-) och ramökningar med ett plus (+). Detta skiljer sig från den bilaga med samtliga ändringsförslag som inkommit från kommunstyrelsen (bilaga 05).

Utbildningsförvaltningens bedömning

Utbildningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande som återfinns i bilaga 01. Förslaget till yttrande innehåller dels ett förslag till äskande om 8,4 miljoner för att rätta till den felberäkning som låg till grund för nämndens budget 2023 (se mer i bilaga 02), dels ett förslag till äskande om 6,0 miljoner för ökade volymer under perioden januari-mars 2023. Yttrandet innehåller också synpunkter på förslagen till ändringar i budgeten för 2023 som inkommit från kommunstyrelsen. Förvaltningen bedömer att de föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing och konsulttimmar inte bör genomföras. Detta eftersom det står i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 där det framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektiviseringar 2023. Avslutningsvis innehåller förslaget till yttrande synpunkter på de föreslagna ändringarna av kommunstyrelsens reglemente. Där vill förvaltningen bland annat understryka den oro som finns för att verksamhetskunskapen kommer försämrats vid en centralisering av kommunikatörer och ekonomer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på remiss om ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, daterad 2023-04-13

Bilaga 01 Förslag till yttrande över remiss om ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, daterat 2023-04-13

Bilaga 02 PM Begäran om utökning av ram med 8,4 miljoner på grund av felberäkning, daterad 2023-03-27

Bilaga 03 Räkneexempel grundskola

Bilaga 04 Protokollsutdrag från utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens sammanträde den 14 december 2022, paragraf 191

Bilaga 05 Ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, remissversion daterad 2023-03-13

Utbildningsförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 8,4 miljoner kronor för att rätta till den beräkningsmiss som låg till grund för nämndens budget 2023
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023
3. De föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing och konsulttimmar genomförs inte.

Utbildningsförvaltningens förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande daterat 2023-04-13 som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.
2. Under förutsättning att kommunfullmäktige tilldelar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden en utökning av ram med minst 8,4 miljoner kronor anses uppdraget till förvaltningen om att arbeta bort underskottet (14 december 2022, paragraf 191, punkt 2) genomfört.

Utskottets beredning

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott 5 april 2023.

Utskottets förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott lämnar över ärendet till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden utan eget ställningstagande.

Yrkanden

Yrkande från Johan Enfeldt, Socialdemokraterna Vice ordförande i Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden i Enköpings kommun:

"Jag yrkar att texten i förslaget till yttrandet daterat 2023-04-13, under rubriken **"Synpunkter på förslag till förändring av reglementet"** ändras till:

—
Risk- och konsekvensanalyser är gjorda för både ekonomer och kommunikatörer vad gäller centraliseringen och där har viktiga perspektiv och synpunkter kommit upp.

Nämnden vill understryka att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ekonomi är komplex och verksamhetsansvaret brett och att det redan idag finns utmaningar vad gäller kunskapen om utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ekonomiska förutsättningar. Oron är därför stor att detta glapp skulle bli ännu större vid en centralisering av ekonomerna. Därtill är risken stor att verksamhetskompetens går förlorad och att effekten blir nya behov av administration.

Behovet av en stor verksamhetskunskap är även viktigt för det kommunikativa uppdraget och även denna kunskap riskerar att minskas vid en centralisering.

Nämnden avstyrker därför förslaget till centralisering av ekonomer och kommunikatörer, och därtill hörande reglementesändringar. "

Ledamot Malin Englund (V) yrkar bifall till Johan Enfeldts (S) yrkande.

Beslutsgång

1. Ordföranden frågar nämnden om de kan godkänna propositionsordningen av att ställa Johan Enfeldts(S) yrkande om att ändra i remissvaret, mot remissvaret från förvaltningen daterat 2023-04-13.

Ordföranden finner att nämnden godkänner propositionsordningen.

Ordföranden ber nämnden att genom acklamation besluta och finner att Johan Enfeldts (S) yrkande avslås.

2. Ordföranden meddelar nämnden att punkten 3 i förvaltningens förslag till kommunfullmäktige utgår, med hänvisning till att denna text finns med i dokumentet förslaget till yttrande daterat 2023-04-13. Nämnden godkänner detta.

3. Ordföranden finner att nämnden ska besluta enligt 2 punkter till Kommunfullmäktige:

- 1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 8,4 miljoner kronor för att rätta till den beräkningsmiss som låg till grund för nämndens budget 2023*
- 2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023*

Ordförande frågar nämnden om den kan besluta enligt liggande förslag och finner att frågan blir ja besvarad.

4. Ordföranden finner att nämnden ska besluta enligt 2 punkter för egen del.

- 1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande daterat 2023-04-13 som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.*
- 2. Under förutsättning att kommunfullmäktige tilldelar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden en utökning av ram med minst 8,4 miljoner kronor anses uppdraget till förvaltningen om att arbeta bort underskottet (14 december 2022, paragraf 191, punkt 2) genomfört.*

Ordförande frågar nämnden om den kan besluta enligt liggande förslag och finner att frågan blir ja besvarad.

Kopia till:

Kommunstyrelsen; ks.dia@enkoping.se , för åtgärd.

Kommunfullmäktige; ks.dia@enkoping.se , för hantering

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över remiss om ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente

Den 12 april 2023 inkom kommunstyrelsen med förslag på ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025 samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente. I detta yttrande redogör utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för sina ställningstaganden. Yttrandet innehåller begäran om ramförändringar som inte återfinns i förslaget till ändringsbudget, synpunkter på de föreslagna ramförändringarna och synpunkter på förslaget till ändring av kommunstyrelsens reglemente.

Äskande om 8,4 miljoner kronor på grund av beräkningsmiss

I bilagan PM Begäran om utökning av ram med 8,4 miljoner på grund av felberäkning, daterad 2023-03-27 återfinns en detaljerad redogörelse för varför utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ska beviljas en utökning av ramen med 8,4 miljoner kronor. Där framgår även de konsekvenser som skulle uppstå ifall nämnden inte beviljas utökningen.

Sammanfattningsvis har utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2023 enbart fått kompensation för ökade kostnader inom den kommunala verksamheten vad gäller ökade kostnader för el, måltider och PO-pålägg, men inte för folkbokförda barn och elever som har en annan huvudman. Detta innebär att nämnden 2023 är underfinansierade 8,4 miljoner kronor för verksamheter som har barn- och elevpeng. Nämnden vill därför begära en utökning av ram med 8,4 miljoner kronor för att åtgärda detta.

Äskande om 6,0 miljoner kronor från volymreserv

Hemkommunen som finansierar av alla folkbokförda som deltar i nämndens verksamheter redovisar för perioden januari till mars ett negativt resultat på 6,0 miljoner kronor jämfört med budgeten för samma period. Då detta underskott beror på olika former av volymförändringar i relation till den budget som

beslutades vill nämnden begära en utökning av ram med 6,0 miljoner kronor från den buffert för volymförändringar som infördes i budgeten 2023 (se Kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025).

Avvikelsen består främst av högre kostnader (-7,6 mnkr) för barn/elever i verksamheter med annan huvudman än kommunen. Den negativa avvikelsen är störst för förskola (-5,2 mnkr) och grundskola (-3,8 mnkr) och avser volymersättning. Kostnaden för volymersättning varierar med antal barn/elever hos annan huvudman, ålderskategori och vistelsetid. För förskola har antalet barn ökat i gruppen 1–2 år och 3–5 år med full vistelsetid och antalet 3–5 år med 15 timmar har minskat (allmän förskola). Förändringen innebär fler barn med annan huvudman än kommunen. Antal elever inom grundskola har ökat med 17 i snitt för perioden. Ökningen har skett i verksamhet med annan huvudman än kommun och minskat något i kommunens verksamhet.

I dagsläget är det däremot inte möjligt att prognostisera höstens volymer. Den första volymprognosen görs i tertialrapporten, men även då råder stor osäkerhet. Därför väljer utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att endast äska utifrån det faktiska utfallet för perioden januari till mars. Nämnden vill dock signalera att det underskott som redan nu uppstått för hemkommunen med största sannolikhet inte kommer att minska. Till exempel kan redan nu konstateras att förskola har ett stort söktryck till hösten vilket riskerar att öka hemkommunens underskott. Detta innebär att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kommer behöva äska ytterligare medel från volymreserven framöver.

Synpunkter på föreslagna ramändringar för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden vad gäller leasing och konsulttimmar

Kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 framgår att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget är undantagen för ytterligare effektivisering 2023. I förslaget till ändringsbudget framgår att nämndens konsultkostnader samt leasingkostnader ska minskas med totalt 840 000 kronor. Detta bör beaktas som en effektivisering i strid med kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och därför avstyrker nämnden förslaget.

Nämnden konstaterar också att eventuella neddragningar av dessa kostnader kräver ytterligare analys. Exempelvis vad gäller nämndens konsultkostnader 2022 består dessa till stor del av konsulter i yrkeshögskolans verksamhet. Detta beror på att lärare i yrkeshögskolan anställs en begränsad tid och därför kodas

som konsulter. Dessa kostnader täcks också till stor del av statsbidrag. En neddragning av konsultkostnader i utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens fall hotar yrkeshögskolan möjlighet att bedriva verksamhet.

Synpunkter på förslag till förändring av reglementet

Risk- och konsekvensanalyser är gjorda för både ekonomer och kommunikatörer vad gäller centraliseringen och där har viktiga perspektiv och synpunkter kommit upp som behöver tas om hand.

Nämnden vill dock särskilt understryka att utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ekonomi är komplex och verksamhetsansvaret brett och att det redan idag finns utmaningar vad gäller kunskapen om utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ekonomiska förutsättningar. Oron är därför stor att detta glapp kommer att bli ännu större vid en centralisering av ekonomerna. Av avgörande betydelse är därför att det finns ekonomer med ett utpekat verksamhetsansvar även efter centraliseringen.

Behovet av en stor verksamhetskunskap är även viktigt för det kommunikativa uppdraget och även denna kunskap riskerar att minskas vid en centralisering. Viktigt är också att det kommunikativa stödet även vid en centralisering är verksamhetsnära och behovsstyrt. Förvaltningen behöver fortsatt kunna efterfråga kommunikativt stöd när detta behov uppstår.

Sammanfattning

Med utgångspunkt i ovan vill utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslå fullmäktige följande:

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 8,4 miljoner kronor för att åtgärda den beräkningsmiss som låg till grunden för nämndensbudget 2023
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beviljas en utökning av ram med 6,0 miljoner kronor från volymreserven med anledning av konstaterade volymökningar januari till mars 2023
3. De föreslagna ramförändringarna av utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget 2023 vad gäller leasing och konsulttimmar genomförs inte.

Bilagor

PM Begäran om utökning av ram med 8,4 miljoner på grund av felberäkning,
daterad 2023-03-27

Räkneexempel grundskola

Paragraf 59

Ärendenummer VON2023/13

Svar på remiss om ändringsbudget 2023 samt ändring av reglemente

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag till svar på remiss som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservationer

Solweig Sundblad (S), Sara Skoglund (S) och Eva Hallberg (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Mikael Pettersson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Solweig Sundblads (s) yrkanden.

Särskilda yttranden

Britta Dalved (V) vill få antecknat till protokollet att hon stödjer Solweig Sundblads (S) förslag.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde den 11 april 2023 att:

1. skicka förslag på ändringsbudget 2023 och plan 2024–2025, bilaga 1, samt förslag till reviderade formuleringar i kommunstyrelsens reglemente, bilaga 2, på remiss till miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden,
2. svar på remiss ska inkomma till kommunstyrelsen senast 28 april 2023.

Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning

I kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 (KS2022/321) har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling motsvarande 55,4 miljoner kronor i minskade kostnader och ökade intäkter för 2023.

Vård- och omsorgsnämnden har inkommit med begäran om utökad budget för 2023 med 1,1 miljoner kronor efter att kommunfullmäktiges årsplan med budget 2023 och plan 2024–2025 beslutades.

Begäran om utökning av vård- och omsorgsnämndens budget baserar sig på den höjning av ersättningsnivåerna 2023 för hemtjänst som vård- och omsorgsförvaltningen uppmanades att göra.

Höjningen är högre än den uppräkningsnivå som vård- och omsorgsförvaltningen har tilldelats i sin budgetram för 2023 som är ca 2,2 procent. En höjning av ersättningen till de privata utförarna, som är högre än uppräkningsnivån av förvaltningens budgetram, får en direkt negativ påverkan på förvaltningens egna verksamheter.

En centralisering av ekonomer/controller och ekonomiassistenter till ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen, för att skapa förutsättningar för bättre ekonomisk styrning och effektiva ekonomiprocesser med gemensam kraft, ser förvaltningen kan bidra till en positiv utveckling för kommunen. Ett prioriterat arbete pågår där risker identifieras och åtgärder tas fram för att övergången ska bli så bra som möjligt för alla inblandade vid ett fattat beslut om centralisering.

Utöver ovanstående har vård- och omsorgsförvaltningen inga synpunkter på förslaget.

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag till svar på remiss som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets beredning

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott har berett ärendet den 18 april 2023 och överlämnat ärendet till vård- och omsorgsnämnden utan eget ställningstagande.

Yrkanden

Remiss 1:

Solweig Sundblad (S) med instämmande av Sara Skoglund (S) och Eva Hallberg (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag om utökad budgetram med 1,1 miljoner kronor samt yrkar att besparingsförslag för vård- och omsorgsnämnden på 4,6 miljoner kronor 2023 tas bort.

Motivering: vård- och omsorgsnämndens prognos visar i april -15,5 miljoner kronor. Dessutom innebär Kommunals löneavtal en ökad kostnad med 9 miljoner kronor.

Remiss 2:

Solweig Sundblad (S) med instämmande av Sara Skoglund (S) och Eva Hallberg (S) yrkar avslag till centralisering vad gäller ekonomer, controllers och ekonomiassistent.

Motivering: Det finns risk att en centralisering ökar administrationen och kontinuitet går förlorad. Kompetenser behöver finnas nära grunduppdraget i verksamheten.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett tilläggsyrkande från Solweig Sundblad (S) med flera att besparingsförslag för vård- och omsorgsnämnden på 4,6 miljoner kronor 2023 tas bort och ett yrkande från Solweig Sundblad (S) med flera om avslag till centralisering vad gäller ekonomer, controllers och ekonomiassistent.

Ordföranden frågar först om vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom Solweig Sundblads (S) tilläggsyrkande att besparingsförslag för vård- och omsorgsnämnden på 4,6 miljoner kronor 2023 tas bort, och finner att vård- och omsorgsnämnden beslutar avslå tilläggsyrkandet.

Votering begärs och ska genomföras.

Vård- och omsorgsnämnden beslutar om följande voteringsordning:

JA-röst för att bifalla Solweig Sundblads (S) tilläggsyrkande.

NEJ-röst för att avslå Solweig Sundblads (S) tilläggsyrkande.

Omröstning

Namn	JA-röst	NEJ-röst	Avstår
Kim Jämsä (NE)		X	
Lars Olsson (C)		X	
Agneta Willey (MP)		X	
Henrik Lindberg (KD)		X	
Solweig Sundblad (S)	X		
Sara Skoglund (S)	X		

Eva Hallberg (S)	X		
Mikael Pettersson (SD)	X		
Bitte Myrsell (M)		X	
Resultat	4	5	0

Ordföranden konstaterar att vård- och omsorgsnämnden har beslutat avslå tilläggsyrkandet att besparingsförslag för vård- och omsorgsnämnden på 4,6 miljoner kronor 2023 tas bort.

Ordföranden frågar därefter om vård- och omsorgsnämnden bifaller eller avslår Solweig Sundblads (S) yrkande om att inte centralisera ekonomer, controllers och ekonomiassistent, och finner avslag.

Kopia till:
Kommunstyrelsen